The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, NOVEMBER 20, 1963

LATVIJA
AMERIKĀ

93. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 20. NOVEMBRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vaditājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vaditājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

1, 4

CIŅĀ PAR BRĪVU LATVIJU NEESAM VIENI

Prof. Dr. P. Lejiņš uzrunā valsts svētku dalībniekus Toronto. Foto JAK

Svinīgo svētku sarīkojumu Maseja zālē pēc Kanadas himnas un H. Pavasara 96. Dāvida dziesmas apvienoto koru izpildījumā atklāja LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra.

Mūsu centrālās pārstāvības vadītājs Kanadā uzrunas gaitā norādīja, ka „ciņā par Latvijas brīvību mēs neesam vieni. Strādāt, uzupurēties un būt vienotiem ir mūsu pienākums!"

LNAK priekšsēdis aicināja godināt varoņus, kas Latvijas brīvībai ziedojuši savas dzīvības. Svinīgajā varoņu piemiņas brīdī godbijībā noliecās svētku dalībnieku galvas.

„Lai mūs vada tikai viena doma," aicināja runātājs, „vienota ciņa par brīvu Latviju. Tad arī Dievs svētīs Latviju."

Svētku runu teica BPLAs un ALAs valdes priekšsēdis prof. Dr. P. Lejiņš.

„Notikumi pasaules politikā bieži mainās. Brīžiem tie bijuši mums labvēlīgi, bet tieši pēdējā laikā ASV un Maskavas koeksistences centienu dēļ ir radušās dažas problēmas, kas pamatoti var radīt bažas.

Oficiāli Sav. Valstis, tāpat kā citas Rietumu demokratijas savu nostāju Baltijas valstu jautājumā nav mainījušas. Mūsu diplomātiskie pārstāvji velc nozīmīgu darbu. ASV valdība ir deklarējusi, ka nekādas juridiskas pārmaiņas nenotiks.

Tomēr daži draudzīgi labvēļi tieši pēdējā laikā ir samazinājuši atbalstu dažiem mūsu pasākumiem. Tas nozīmē, ka mums pašiem jārod līdzekļi, lai, piem., raidījumi no Madrides neapklustu, lai organizācijām, kas cīnās par Latvijas brīvības atgūšanu, nerastos financiālas grūtības.

Pesimismam nav vietas, jo politika mainās. Lai nenovērtējam par zemu mūsu panākumu, ka 18. novembrī ASV tautas vietniecku namā un senātā pirmoreiz darba sākumu ar Latvijas likteņa pieminēšanu un aizlūgumu ievadīs divi latviešu garīdznieki — A Veinbergs un A. Klaupiks.

Visur un vienmēr mums jāattēlo sarunas ar Padomju Savienību. Pirmkārt, sarunas nekad nedrīkst pieņemt virzienu, mainot pašreizējo militāro līdzsvaru par sliktu Rietumiem.

Sarunas nedrīkst pieņemt virzienu, kas negātīvi iespaidotu Rietumu alianses kopību. Trešā, ka esam latvieši un ka cīņu par brīvu Latviju nekad neuzdosim."

Runas nobeigumā prof. Dr. P. Lejiņš veltīja atzinīgus vārdus Toronto latviešu skolai: „Šī priekšzīmīgā skola lai ir paraugs tam, kā saglabāt jauno audzi latvietībai un Latvijai."

Sekoja Igaunijas konsula R. Markusa un Lietuvas konsula Žmuidzinas apsveikumi.

Kanadas ministru prezidenta L. Pīrsona sveicienus nodeva parlamenta deputāts Kamerons: „Kanadas valdība un kanadieši saprot latviešu centienus cīņā par brīvību Latvijai. Lai jūsu ilgas piepildās!"

Toronto pilsētas vecākā sveicienus nodeva pilsētas valdes loc. Denisons. Runātājs atgādināja, ka pēc kara 500.000.000 kādreizējo britu imperijas piederīgo ieguvuši pašnoteikšanos. Tāpat brīvību ieguvuši 40.000.000 Francijas koloniju iedzīvotāji. Bet Kremlis šajā pašā laikā brīvību nav piešķīris nevienai pakļautai tautai.

Savstarpējās sadarbības līgas prezidents Jakubecs sveica sanāksmes dalībniekus latviešu valodā: „Ciņa pret komūnismu jāturpina līdz brīvības uzvarai. Mēs nekad neatbalstīsim Rietumu tendenci sadarboties ar komūnismu."

Svinīgā brīža dalībnieki sumināja klātesošos Lāčplēša kara ordeņa kavalierus: igaunu majoru Lēmani, pulkv. Liepiņu un kapt. Kuršinski

Pēc tam programmas vadītājs E. Tannis iepazīstināja svētku dalībniekus ar mūsu kanadiešu un daudziem cittautu draugiem, kas ar savu klātieni pagodināja svinīgo svētku sarīkojumu.

Otrās daļas ievadījumā klātesošie aplausiem sveica federālās valdības kara ministra Heljera ierašanos. Sekoja svētku koncerts. Tajā piedalījās Toronto un apkārtnes apvienotie latviešu kori, diriģentu A. Purva un J. Pālena vadībā, kā arī Maiga Dežārdēna ar solo dziesmām. Klavieru pavadījumus veica brīvm. M. Tūtere.

Sarīkojums bija pulcējis apm. 1800 Toronto latviešus.

Kārlis Lobe

Latvijas brīvvalsts

SVĒTKU RUNAS AGLONĀ, VOLCHOVĀ UN KOPENHĀGENĀ.

Latvijas brīvvalsts! Kas ir Latvijas brīvvalsts šajā 45 gadu pastāvēšanas dienā? Kas spēj to ietilpināt vārdos? Un kas izteiks lielumu to un ilgumu to, kam pārlaicīga vērtība, tā, kas izteikta bez gadu skaitļiem, lūk, divos vārdos — Latvijas brīvvalsts! Taču dīvaina nepilnība šim vecumam: 45 gadi. Kur tad nu mēs novietosim gadu simteņus, kas iraid un kas būs? Vai liksim tos šim niecīgajam skaitlim kā kādam sākumam klāt? Nekas nesākas ne no kā. Vai šodien — Latvijas brīvvalsts dienā sāksim ar konstrukcijām, tās saslienot ne no kā — no darbiem, no skaitļiem, tos saistot drošiem vārdiem? Skiet, ka tas mums gaužām vajadzīgs tālākai cīņai, lai rādītu to, ko devām, ziedojām, un arī to, ko vēl esam gatavi likt ķīlā mūsu Latvijas brīvvalsts pastāvēšanai un izraušanai no moskovitu mežonības, lai viss, viss pastāvētu pēc gara tā kā tas ir bijis no sākuma un būs līdz galam. Lai runātu par to, mums nepilnīga kļūst laužu valoda.

Reiz bija tā — Latvijas brīvvalsts armijas stābs izvēlējās no karavīru vidus svētku runātājus dažādās vietās Latvijas brīvvalstī. Kādus gadus pirms 2. pasaules kara šo rindu rakstītāju sūtīja teikt svētku runu Aglonā. To uzzinot, radās sajūta, kuru varētu saukt par milzīgas nedrošības sajūtu, jo Aglona ir Latvijas katoliticīgo visspēcīgākais garīgais cietoksnis un es biju un esmu protestants. Pienāca laiks, un devos ceļā. Bija rudens dlena bez lietus, ar sauli. Ceļā it īpaši koncentrējos uzdevumam un meklēju mierinājuma spēkavotus. Gala stacijā mani sagaidīja iznesīgs, godprātīgs Latgales zēns ar skaistu pajūgu un zirgu, kas gatavs lepnajam skrējienam Latvijas brīvvalsts svētkos uz Aglonu. Uzsākot svētceļojuma skrējienu, manām acīm atklājās aina, kādu redzēju pirmo reizi savā mūžā. Cik tālu vien sniedzās cilvēku acu redzēšana pāri lejām un pauguriem, pacēlās kiršbrūns - balts - kiršbrūns karogs pie katras Latgales sētas. Es skrēju lepnā zirgā cauri Latvijas brīvvalsts karogu silam pie Aglonas svētās Dievmātes. Drīz vien mūsu priekšā, starp brīvvalsts karogiem, pacēlās baltais Aglonas dievnams. Zvanīja torņu zvani. Bijīgiem soļiem es gāju dievnamā, lai uzmeklētu Aglonas Dievmāti ar viņas žēlastību. Notika dievišķīgs brīnums — tiklīdz pārkāpu dievnamā slieksni, mani uzmeklēja Viņa pati. Viņa skatījās tieši uz mani, bet ne uz citiem. Tā tas manā cilvēcīgajā redzēšanā šķita gaiši un nepārprotami. Man šķita, ka kļūstu par zvanu elpu, kas iezvana manā dvēselē Kristus mīlestību. Skaitot Mūsu Tēvs, es sajutu spēku pārsviest laipu, kaut tikai svētku runā no protestanta uz katoju dvēselēm. Akta telpā, kur man ierādīja vietu, priekšējo rindu bija aizņēmuši tikai priesteri. Svētku telpā bija daudz mūķeņu un Aglonas ģimnazijas skolēnu.

Priesteris mājastēvs izgāja auditorijas priekšā, plašā stāstījumā norādīja sarīkojuma kārtību un sāka improvizēt kaut ko līdzīgu svētku runai, kaut viņam trūka improvizētāja talanta. Es kļuvu nemierīgs un manu nemieru pavairoja laužu kustēšanās un sarunāšanās aizmugurē.

Manai svētku runai bija paredzētas 30 minūtes, pulkstenis rādīja, ka no tām vairs atlikušas 15 minūtes. Es cēlos augšā, lai lūgtu vārdu. Tad namatēvs pārtrauca improvizēšanu un teica: „Pie mums ir atsūtīts kapitāns, lausim viņam pateikt dažus vārdus. Kapitāna kungs, lūdzu!" Tajā pašā mirklī es pievērsu uz pajaugstinājuma svētku runai, jo es biju jauns. Ko teikt, par to vairs nebija jādomā. Ne teicējs pats, bet Viņa spēks lika runātājam vārdos saistīt atziņas, kas zibsnīja svinību dalībnieku pārpildītajā telpā un nama pagalmā. Cik dīvaina ir arī kristiešu pasaule, taču ne lajam spriest, kur beidzas Meistara pavēle un kur sākas Kristus kalpotāja neziņa, tā, kas dala vienas tautas Dieva kopīgo draudzi gandrīz vai svešiniekos! Kur atrast kopīgo saskari kopīgai Kristus mīlestības kalpošanai? Arī par to nebija jādomā. Vieta, kur visi kristieši saprotas kā nedalāmā Dieva draudzē, ir Viņa brīvības ciņu lauks un ciņu noslēgums Brāļu kapenēs. Tur kopā cieša vienības elkoņa izjūtā Viņa mierā pārveidībā klusē brīvības traģēdijas ziedojums: kā protestanti, katoliticīgie, pareizticīgie, tā baptisti u. c. Biju jau no mājām līdz paņēmis kādu Brāļu kapu svinību dziesmu lapiņu un tās pirmās dziesmas pirmais pants bija pamats Latvijas brīvvalsts svētku runai Aglonā. Šajos svētkos nevis no Latvijas brīvvalsts mēs sākām soļot uz Brāļu kapenēm, bet no Brāļu kapenēm mēs ar himnas skaņām pa balto bērzu Aizsaules gatvi uzsākām augšup gājienu uz dzīvi brīvībā kritušo vārdā Latvijas brīvvalstī. Tad visi laudis gavilēja, dievnamu torņi zvanīja, lauki, meži un ūdeņi teica slavu Radītājam. Tad šajā dienā mēs bijām katrs tur, kur vēlējāmies būt, un līdz ar to bijām vienoti nedalāmā tautas brīvības vienībā, jo mūs visus sargāja brīnišķīgas brīvības spēks, brīvajā tēvu zemē „Tēvzemei un Brīvībai!" Un, lūk, šāda jau arī ir brīvības ciņu un šīs ciņas traģēdijas upuru būtiskā - dievišķīgā jēga.

Es biju runājis 45 minūtes; un pats savos līksmības sviedros mazgājies nokāpu no paaugstinājuma. Pretim steidzās namatēvs, sniedza roku un teica: „Tie visi, kas jūsos klausījās un kas jūs sumina, ir katoji. Es lūdzu mani atvainot, ka, domādams jums izpalīdzēt, — jo karavīri jau nav runātāji — savu ievadu izstiepu garumā."

Atrazdamies vēl runas degsmē, biju nekorrekts un asi atteicu: „Nē doktora kungs, tie visi ir latvieši!"

Namatēvs manu netaktisko atbildi likās nedzirdam un lūdza mani uz svētku mielastu. Tajā bija tikai svētku runas teicējs un visi klātesošie garīdznieki. Namatēvs šo svētku mielastu ievadīja dziļā un vienkāršā, bet latviskā, redzi redzētā sirsnībā. Es izjutu pagodinājumu un prieku par šo izdevību būt kopā ar cilvēkiem, kuri atrodas Aglonas Dievmātes nemirstīgajā mīlestībā un Viņas tuvumā un uzraudzībā. Laiks steidzās un arī man bija jādodas uz staciju. Mani izvadīt līdz pajūgam iznāca visi mielasta dalībnieki un atvadoties milzīgs pagodinājums man bija namatēva skūpsts uz manas pieres. Tas pats zēns ar skaisto zirgu cauri karogu gatvei, laukiem jau krēslojot, ievizināja mani stacijā, un es Aglonu atstāju, vairs Aglonas Dievmātes

(Nobeigums 8. lpp.)

Batlera debija parlamentā

ANGLIJAS ĀRLIETU MINISTRS PAZIŅO NOTEIKUMUS SARUNĀM AR PADOMJU SAVIENĪBU

Runājot britu apakšnamā, jaunais Anglijas ārlietu ministrs Batlers paziņoja, ka valdība izstrādājusi trīs paragrafus, kurus akceptējot Anglija būtu ar mieru uzsākt kalibra sarunas ar Padomju Savienību. Pirmkārt, sarunas nekad nedrīkst pieņemt virzienu, mainot pašreizējo militāro līdzsvaru par sliktu Rietumiem.

Sarunas nedrīkst pieņemt virzienu, kas negātīvi iespaidotu Rietumu alianses kopību. Treškārt, Padomju Savienībai jāakceptē Rietumu vitālās intereses Berlinē un jāsaprot, ka Austrumvācijai nepieciešama pašnoteikšanās. A-Vācijas komūnisti domā, ka viņiem jau ir neatkarīga valsts un nule kā prasījuši uzņemšanu Apvienotās Nācijās.

KOMŪNISTI TURPINĀS PALĪDZĒT KUBAI

Lai gan politiski Kubas un Padomju Savienības attieksmēs iestājies saspīlējuma periods, Maskava savu saimniecisko un militāro palīdzību nav samazinājusi un netaisoties samazināt. Un Kubai palīdzība nākotnē būs vairāk vajadzīga kā jebkad. Aiz sardzības ministra Raula Kastro trīs gadu obligātā kara dienesta plāns atraus ļoti daudz roku no ražīga darba. Kara klausības likumam padoti virieši vecumā no 17-45 gadiem, kamēr sievietes, vecumā līdz 35 gadiem tiks iekaitītas rezervistos un aktīvā dienestā sauktas vienīgi kara gadījumā.

Amerikāņi rēķina, ka pašreiz Padomju Savienība sniedz Kubai palīdzību ap 400 miljoniem dolaru gadā. Vairāki padomju saimnieciskie lietpratēji izteikuši ceribu, ka Kuba varētu sākt agrākos tirdznieciskos darījumus ar Sav. Valstīm, tādējādi ar laiku atbrīvojot Padomju Savienību no palīdzības pienākumiem. Bez palīdzības no ārpuses, jo sevišķi pēc nesenās katastrofālas viesulvētras, Kubai draudētu momentāla saimniecisķa bojāeja.

PEKINGAS DEPUTĀTI ATKLĀJ KONGRESU

Pekingā, aiz slēgtām durvīm, nule kā sācies komūnistu Ķīnas tautas nacionālais kongress. Kongresā piedalās vairāk kā tūkstoš deputātu, klātesot arī visiem lieliem dūžiem — Maocetungam, Liušaoči un Čuenlajam. Aiz slēgtām durvim komūnistu kongress notika arī 1962. gadā. Atklātībā kongresa darbības gaita un pieņemtie lēmumi tika paziņoti vienīgi visplašākos vilcienos. To pašu sagaida arī šogad, komūnistiem nepūloties atklāt sava saimnieciskā un militārā stāvokļa detaļas.

NŪ KUNDZE ROMĀ

No Losandželosas Romā ierādusies Sav. Valstu kritike Nū kundze — atstājot aiz sevis veselu lēveni nesamaksātu rēķinu. Nū kundze Sav. Valstīs dzīvojusi uz kredita un iepirkusies uz kredita. Amerikāņu veikalnieki un viesnīcnieki domā, ka dienvidvietnamiete palikusi parādā daudzus tūkstošus dolaru. Dienvidvietnamas sūtniecība parādus atteikusies kārtot, jo pat Ngo Dinu ģimenes varas laikā viņa Sav. Valstīs uzturējās kā privātpersona.

UZLIESMOJIS AUKSTAIS KARŠ

MASKAVĀ APCIETINĀTS JĒLAS UNIVERSITĀTES PROFESORS, RAKSTNIEKS DŽONS STEINBEKS ATSTĀJ PADOMJU GALVASPILSĒTU. SAV. VALSTU UN PADOMJU SAVIENĪBAS KULTŪRĀLĀS APMAIŅAS PROGRAMMAI DRAUD IZJUKŠANA.

1963. gada 5. augusts, diena, kad Maskavā parakstīja līgumu daļējai atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai pieder tālai pagātnei. Tāpat kā ceribas, ka līgums novedīs pie aukstā kara izbeigšanās un labākām attieksmēm starp Rietumiem un Austrumiem.

Kopš atomlīguma parakstīšanas ir pagājuši tikai daži mēneši, bet jau skaidri pierādījies, ka Padomju Savienība par aukstā kara mazināšanu nav domājusi. Patiesībā tas kļuvis vēl intensīvāks. Krievi traucē autosatiksmi uz Rietumberlīni. Apvienoto Nāciju politiskā komitejā notikušas vairākas ļoti asas vārdu izmaiņas starp padomju un amerikāņu delegātiem un beigās, pagājušā nedēļā Maskavā apcietināts viens no amerikāņu kultūrālās apmaiņas vadošiem cilvēkiem — Jēlas universitātes Barghorns, ko krievi apvaino spiegošanā. Jēlas padomju departamenta priekšsēža apcietināšana draud izjaukt visu Sav. Valstu un Padomju Savienības kultūrālās apmaiņas programmu. Vašingtonā prezidents Kenedijs izteicies, ka prof. Barghorns nav spiegs, ka viņa vienīgais uzdevums Maskavā ir bijis veicināt Austrumu un Rietumu savstarpējās attieksmes, ko Padomju Savienība tagad apgrūtinājusi līdz neiespējamībai.

Nobeļa prēmijas laureāts rakstnieks Džons Steinbeks, kas veselu mēnesi uzturējās Maskavā darbodamies kultūras apmaiņas misijā, sašutumā atstājis padomju galvaspilsētu, uzsverot, ka pašreizējos apstākļos viņa atgriešanās nav paredzama. Rakstnieks izteicies, ka viņš būtu pelnījis apcietināšanu daudz vairāk nekā prof. Barghorns, jo viņš bijis daudz ziņkārīgāks un vaicājis daudz vairāk nekā arestētais profesors. Prof. Barghornu krievi apcietināja šī gada 31. oktobrī. Nedz Sav. Valstu sūtniecības pārstāvji, nedz viņa kollēgas kultūras apmaiņas misijā, pie profesora nav pielaisti.

Sav. Valstu diplomātiskie lietpratēji Padomju Savienības jautājumos paskaidro, ka paši krievi tagad jūtot, ka ar Jēlas profesora apcietināšanu pārspekulējušies un pārsteigušies. Krievi nekad neesot gaidījuši ārkārtīgi aso Vašingtonas reakciju. Un tā nav tikai mutvārdu reakcija vien. Berlīnē, pie pārejas punkta Čārlija aizturēts kāds padomju armijas autobuss. Amerikāņi draudējuši, ka viņu militāro konvoju aizkavēšana nākotnē tiks atmaksāta ar krievu satiksmes apturēšanu Rietumberlīnē. Dienā,

(Nobeigums 8 lpp.)

GODINA KONSULU R. BRAISONU

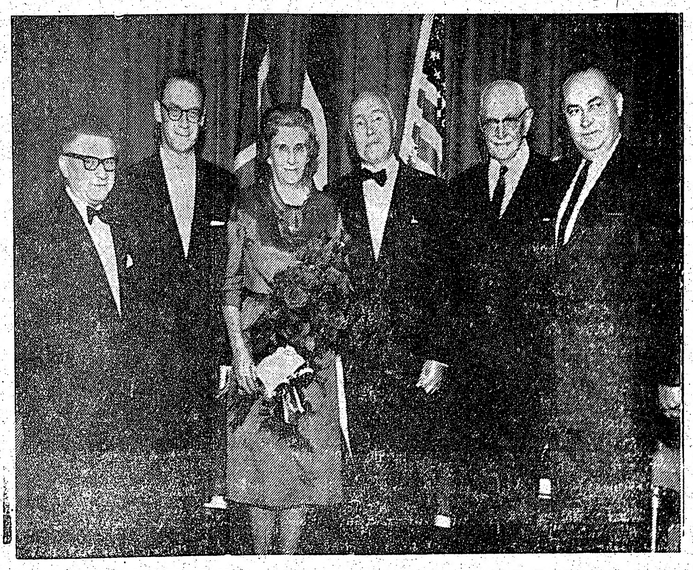

LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra pag. piektdienā Royal York viesnīcā rīkoja Latvijas neatkarības dienai veltītu pieņemšanu. Bez Kanadas sabiedriskās un saimnieciskās dzīves vadītājiem tajā piedalījās konsulārā korpusa, mums draudzīgo cittautu organizāciju, preses un televīzijas pārstāvji. Klāt bija arī Toronto latviešu organizāciju vadītāji. Sarīkojumā latvieši godināja Latvijas ģenerālkonsulu R. Braisonu 25 gadu jubilejas atcerē Latvijas diplomātiskā dienestā. Pateicībā par veikto darbu J. Niedra konsulam R. Braisonam pasniedza Kanadas latviešu velti — mākslinieka V. Reinholda gleznu. Uzņēmumā no kreisās: LNAK pr-dis J. Niedra, viesis BPLAs un ALAs pr-dis prof. Dr. P. Lejiņš, konsula R Braisona k-dze, konsuls R. Braisons. Igaunijas konsuls R. Markus un Lietuvas konsuls J. Žmuidzinas.

LATVIJA AMERIKĀ

93. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 20. NOVEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Dr. iur. T. Sanders

VĒSTURES LAPPUSES ŠĶIRSTOT

Igauņu valodnieks bijis spiegs

HAMAŅA MĪKLA NOSKAIDROTA

Igauņu sabiedrību Zviedrijā kopš šīs vasaras nodarbināja mīkla par pazudušo valodnieku, Sokholmas universitātes mācības spēku Arturu Hamani. Hamanis bija igauņu diplomāta dēls, kas kopā ar vecākiem deportēts uz Sibiriju 1941. gadā. Hamaņa vecāki izsūtījumā miruši, bet Arturs Hamanis atgriezies Igaunijā un studējis Tērbatas universitātē. Pirms astoņiem gadiem viņš parādījās Zviedrijā un lūdza politiskā bēgļa patvēruma tiesības. Hamanis policijai paskaidrojis, ka viņš izbēdzis, paslēpies preču vagonā, uz Somiju. No turienes nokļuvis Zviedrijā. Tagad apstiprinās aizdomas, ka Hamanis atvests Zviedrijā ar kādu krievu tvaikoni un tad palaists krastā zināmu „uzdevumu" veikšanai. Sākumā viņš nav interesējies par igauņu sabiedrisko un politisko dzīvi. Ieguvis Stokholmas universitātē licenciāta gradu un ar labām sekmēm sācis pats strādāt universitātē.

Daļa igauņu sabiedrības jau pašā sākumā raudzījusies ar zināmām aizdomām uz Hamani, bet nevienam nav bijis drosmes tik apdāvinātu un centīgu zinātnieku apvainot. Tikai pirms dažiem gadiem Hamanis kļuvis ļoti rosīgs arī sabiedriskā ziņā. Viņš ievēlēts Igauņu nacionālā padomē Zviedrijā. Pēc latviešu valodas apgūšanas viņš uzņēmis „sakarus" arī ar latviešu sabiedrību, sevišķu vērību piegriežot sakariem ar latviešu jauno paaudzi. 1962. gada augustā Hamanis dabūjis komandējumu uz Starptautisko valodnieku kongresu, kas notika Bostonā. Šajā laikā ASV izlūkoš. dienests brīdinājis igauņu sabiedriskos darbiniekus ASV, ka Hamanis ir krievu uzticības persona. Šajā pašā laikā Hamanim atsaukta vīza un viņam vajadzēja Amerikā atstāt divas nedēļas ātrāk nekā paredzēts.

Pirms braukšanas uz ASV Hamanis sācis parādīt lielu interesi par baltiešu organizēto pretakciju komūnistiskā jaunatnes kongresā Helsinkos. Šajā sakarā viņš griezies arī pie latviešiem, kuri, cik zināms, arī Hamanim, kā igauņu patriotam, dažas ziņas snieguši. Pēc jaunatnes kongresa Helsinkos Izvestijā parādījās vairāki raksti, kuŗi atklāja baltiešu akcījas aizkulises. Rakstu autors, acīmredzot, bijis ļoti labi informēts par to, kā pretestība organizēta.

Igauņu nacionālā pārstāvība Zviedrijā pēc tam, kad Hamanis izraidīts no ASV un atgriezies Zviedrijā, nekavējoties likusi viņam priekšā nolikt mandātu. Hamanis ne vien noraidījis šo ieteikumu, bet pat draudējis visus trimdiniekus, kas dēvē viņu par komūnistu aģentu, nodot tiesai par goda laupīšanu. Igauņi no Hamana draudiem nobijušies, bet baumas par to, ka Hamanis ir ne vien alkoholiķis, bet arī padomju aģents, Stokholmā igauņu sabiedrībā nav vairs norimušas. Hamanis tūrpretim nevien nav atteicies no mandāta, bet ar dažiem domu biedriem organizējis igauņu nacionālā pārstāvībā opozicijas grupu.

Šī gada vasarā Hamanis pazudis. Īstenībā oficiāli viņa pazušana atklājusies tikai pēc tam, kad Hamanis nav ieradies darbā Stokholmas universitātē pēc lekciju sākuma. Sākusies meklēšana, radušās aizdomas, vai tikai ar Hamani nav noticis kas ļauns. Vai viņš nav krievu nolaupīts? Visam atrisinājumu sniedza raksts 17. oktobrī Izvestijā, kuŗu bija parakstījis Arturs Hamanis. 19. oktobrī šo rakstu pārspieda „Sovetskaja Estonija". Laikraksti atklāja, ka valodnieks Hamanis griezies pie padomju valdības ar lūgumu, lai atļauj atgriezties dzimtenē. Viņš gribot izbēgt no ASV izlūkošanas dienesta, kas viņu vajājot. Rakstā Hamanis min savus kolēģas „Associated Press" ziņu aģentūrā, kur Hamanis sākumā strādāja, min ASV izlūkošanas dienesta virus Karlkvistu, Ridi, piemin bijušo Igaunijas armijas izlūkošanas virsnieku pulkvedi Sārsenu, kas dzīvo Zviedrijā, piemin Free Europe Parīzes nodalas vaditāju Metcu, tāpat raidītāja Brīvība Minchenē darbinieku Maksi Ralīsu. Tie visi viņu centušies savervēt ASV izlūkošanas dienestam. Pa starpām viņš piemin arī igauņu sabiedriskus darbiniekus.

III

Ir zināms, ka Sarskajā dzīvojuši Martas radi, bet tie nekur nerādījās, ne Pēterpilī, ne Maskavā. Viniem piekomandēja kalpotājus. Ļoti iespējams, ka kalpotāji bijuši no „saviem cilvēkiem", ar kuŗiem Martas radi varētu sarunāties. Viņi, droši vien, neprata krieviski, tāpat kā sākumā Marta, kuŗa šo valodu iemācījās tikai vēlāk. Krievijas galms nebija Martas radus ne redzējis, ne tos pazina; tie parādījušies sabiedrībā tikai pēc Pēteŗa nāves. Tā savos memuāros raksta Katrīna II, saukta Katrīna Lielā, pēc izcelsmes vācu Anhalt-Cerbstas princese. Tālāk viņa piezīmē, ka Martas radi neesot bijuši laudis, kuŗus varētu rādīt sabiedrībai, jo tie visi bijuši „zūpas un muļķi".

No citiem avotiem ir zināms, ka Martai bijuši trīs brāļi un divas māsas. Diviem brāļiem, Kārlim un Teodoram (Fjodoram) piešķirti grāfa tituli, tie saukušies par grāfiem Skavronskiem. Par trešo brāli ziņu trūkst. Martas māsu Kristīni, kuŗa bija apprecējusi zemnieku Simonu Heinrichu, kopā ar viņu paaugstināja grāfu kārtā; tie saucās grāfs un grāfiene Gendrikov. Brāļa Kārļa meitu apprec grāfs Voroncovs, bet māsas Kristīnes meitu — Coglokovs, kuŗš pie carienes Elizabetes (Martas un Pēteŗa meitas) bija ievērojams galminieks.

Elizabetes laikā grāfi Skavronski un Gendrikovi jau tālāk saradojušies ar krievu bajāriem, un tie arvien redzami carienes tuvumā.

Katrīnas II memuāros lasāms vēl šis tas par Martas radiem. Viņa piemin kādu baronu Korfu, kurzemnieku Krievijas dienestā, kā viņa saka, kuŗš kļuvuši par amerikāņu aģentiem, ieņem ievērojamus postenus dažādās emigrantu grupās."

Beidzamais teikums tēmēts sevišķi latviešiem Latvijā, lai brīdinātu tos neuzturēt sakarus ar tautiešiem ārzemēs, jo tie lūk visi ir „amerikāņu aģenti."

Igauņu sabiedrībā Zviedrijā Hamaņa „atgriešanās" izraisījusi dzīvas pārrunas par piesardzību pret tā saucamiem „pārbēdzējiem".

KO PADOMJU VARA IR NODARĪJUSI KRIEVU LITERATŪRĀ?

A History of Soviet Literature" by Vera Alexandrova, tulk. M. Ginsburg, Doubleday and Co., Inc.

Krievu 19. un 20. g. s. sākuma posma literatūra ieguva pasaules slavu ar kādiem piecdesmit vai sešdesmit izcilākiem rakstniekiem, dzejniekiem un kritiķiem, kaut gan caurmērā inteliģenta persona parasti aprobežojas ar divdesmit vai trīsdesmit rakstnieku pazīšanu, sākot ar Karaminu un beidzot ar Gorkiju un Buņinu. Kaut gan skaitliski tagad Padomju Savienības rakstnieku skaits (kas ir rakstnieku arodbiedrības biedri) pārsniedz 4.500, tomēr atskaitot, varbūt, kādu pusduci, viss padomju rakstnieku vairums nekādas paliekamas vērtības krievu literatūrai nav devuši . . . Tas nozīmē, ka t.s. „sociālais reālisms," ko oficiālā partijas līnija ne tikai atbalsta, bet pat uzspiež padomju rakstniekiem, ir bijis visai neauglīgs pasākums. Tas nav veicinājis „jaunas literatūras" rašanos, un pat nožņaudzis dažus cerību pilnus asnus. Padomju Savienības literatūra kļuvusi gan slavena ar to, ka kreiso rakstnieku Gorkiju, ko neaiztika pat cara režīms, Staļina varas laikā nonāvēja visai mīkstinošos apstākļos . . . Pašnāvības izdarījuši Majakovskis un Jeseņins . . . Pārējie padomju rakstnieki gan šad tad parādījuši cēlus nodomus, guvuši zināmus panākumus tautā un dauzdiem ir bijis jāpiedzīvo traģiskas neveiksmes . . . Vislokanākais no visiem padomju rakstniekiem, pēdējais, ir bijis Brenburgs, kas pratis veikli pieskaņoties visām partijas līnijas maiņām . . .

Ir raksturīgi, ka 20. g. s. Buņins bija pirmais krievu rakstnieks, kas saņēma Nobeļa literatūras godalgu, būdams krievu trimdas rakstnieks. Kad otram krievu rakstniekam (Pasternakam), kas gan nebija krievu tautības, piešķīra šo godalgu, valsts vara ne tikai aizliedza to saņemt, bet pat saviem rokas puišiem autoru lika pamatīgi nolamāt . . . Viņa izcilākais darbs „Dr. Živago" līdz šim laikam nav Padomju Savienībā publicēts . . .

Smags ir partijas uzspiestais „sociālistiskā reālisma" jūgs, un padomju rakstniekiem, kas negrib nomirt badā vai pamest savu rakstnieka darbu, šis smagais slogs pacietīgi jānes visu mūžu . . .

nu, viņu adoptēja, un viņš pieņēma pareizticību ar vārdu Petr Fjodorovič, mantoja Krievijas troni un valdīja kā Pēteris III, gan tikai 6 mēnešus.

Vai Martas bērnu lielā mirstība nav iemesls tam, ka viņas organisms, lai gan citādi vesels, bijis tā novājināts, ka viņa nav spējusi dzemdēt dzīvot spējīgus, veselīgus bērnus? Vai izskaidjums meklējams nenormālā un ļoti satrauktā, vētrainā dzīves veidā ar Pēteri: biežie kaŗi, sazvērestības pret caru, viņa nervozitāte, straujās dusmas, atriebīgais raksturs un zvēriskā izrēķināšanās ar pretiniekiem un, beidzot, pārmērīga alkohola lietošana, kas mēdza izvērsties plīsēšanā?

Marta bijusi jautras dabas un iedzeršanā turējusies līdz. Panesusi daudz, bet, kad jutusi, ka nu ir diezgan, pārtraukusi. Marta nekad nav mantīta piedzērusies. Pēteris ļoti cienījis, ka viņa stundām sēdējusi pie viņa, kad viņš bijis jautrs un gribējis „izpriecāties". Marta zinājusi, kā tādos brīžos ar Pēteri runāt un kā dabūt viņu mājās. Dažkārt tikai teikusi — „laiks iet mājās, tētiņ", un viņš gājis.

Pēterim paticis savus galma vīrus piedzirdīt: tad viņš par tiem gardi smējies; reizēm arī dabūjis dzirdēt, ka viens otru apsaruā vai izvilinājis, ko citi par viņu domā.

Kā jaunava Marta bijusi gaišmate, diezgan korpulenta, ar skaistu seju. Pēc rakstura bijusi labsirdīga, nekad ļauna vai intrigante. Viņa pratusi Pēteŗa robustos paņēmienus sadzīvē mīkstināt, sevišķi, kad tie izpaudās dusmās un dzērumā. Šī tiesām ir apbrīnojama īpašība, prast sevi savaldīt un izturēties mierīgi, kad vīrs ārdās un trako līdzīgi zvēram. Marta Pēterim tuvojusies ar mieru un mīlestību. Lieka, viņai bijis kāds sugestējošs spēks, kas vīru nomierinājis.

Patiesībā ir nepareizi, ka Pēteri sauc par „Lielo". Viņa nopelni Krievijas labā ir lieli, bet savā mežonībā un zvēriskumā viņš pārspēj pat Jāni Briesmīgo. Kāds amerikāņu rakstnieks, kas Martai ļoti labvēlīgs, izsakās, ka Marta Pēteri darījusi par „Lielo", būdama pie viņa klāt gan kaŗa laukā, gan tādos brīžos, kad no viņa izrīcībām draudējušas briesmas. Citiem vārdiem, Pēteris būtu „lauzis kaklu", ja nebūtu Martas.

Tādēļ pēc šī amerikāņa domām (Phil. Stong) Martai, šai latviešu meitenei (Latvian girl) — Katrīnai I — pienākoties tituls „Lielā", nevis vācu princesei no mazā vācu firsta nama Katrīnai II kas bija līdzdalībniece sava vīra, Pēteŗa III, noslepkavošanā.

Ja nu viss tas tiešām tā, ka Martai tādi nopelni cara Pēteŗa un līdz ar to Krievijas varenības labā, tad jāsaka, ka sa-

vai tautai ja viņa ir bijusi laba viete, tā izdarījusi vairāk nekā lāča pakalpojumu. Ar zviedru sakaušanu Pēteris izcirta logu uz Eiropu, kā teica Puškins, un nostiprinājās pie Baltijas jūŗas. Līdz ar to latviešu tauta nokļuva pilnīgā muižnieku varā un iestājās dzimtniecība visjaunākajā nozīmē un veidā. Livonijas laikā stāvoklis bija daudz tiesiskāks. Sākās Krievijas imperiālisms, kas bija agresīvs, un aprija vien brīvo tautu pēc otras. Ja nebūtu Pēteŗa, vēstures rats būtu griezies citā virzienā. Krievija vēl ilgi nebūtu ne militāri, ne politiski lielvalsts, un Napoleonam nebūtu vajadzējis iet uz Maskavu un zaudēt savu lielo armiju.

Eiropas karte būtu citāda.

Ejot vēl gadu simteni tālāk, nebūtu pamata pirmajam pasaules kaŗam, revolūcijai un lielniecismam, kas ieperinājās Krievijā un apdraud tagad visu pasauli.

Pēteris pret Martu izturējās ar lielu cieņu, pateicību un atzīšanu par visu, ko viņa tam devusi kā sieva un dzīves draugs, bet sevišķi vēl kā atbalsts caram kā valdniekam un kaŗa vadonim. Šos nopelnus Pēteris aizvien ir izcēlis sarunās ar savu apkārtni un vēstulēs. Martai piedēvē lielu nozīmi nelaimīgās Pruta kampaņas laikā, kad viņas dūšas, apķērības un aukstasinības dēļ krievu armija izglābās no galīgas sakāves un iznīcības. To tā atzina ne vien Pēteris, bet to nenoliedz arī vēsturnieki.

Tikai tā izskaidrojama Martas kronēšana par imperatrisi, ko izdarīja ārkārtīgi svinīgā aktā Maskavā, Uspenska katedrālē, 1724. g. 7. maijā. Viņai galvā uzlika kroni, kuŗa bija iestrādāti 2.564 dārgakmeņi ar rubīnu baloža olas lielumā un briljantu krustu.

Martas kronēšana par imperatrisi bija toreiz lielākā sensācija pasaulē. Vēl šodien ir vēsturnieki, kas raksta ar žulti par šo kronēšanu. Tā, piem., pazīstamais R. Bain apzīmē to par skandalozu lietu un apgalvo, ka visa Krievija bijusi dziļā sašutumā par Pēteŗa soli, un, proti, aiz diviem iemesliem: ka par imperatrisi top sieviete un ka šī sieviete nāk no zemas kārtas, kas esot jau „divkāršs skandāls".

Bet Pēteris bija lepns par savu imperatrisi no zemnieku kārtas, un lepni jau agrāk ar viņu bija devies ārzemju ceļojumos un droši gājis pieteiktās vizītēs valdnieku pilīs.

Un tiešām, par Martas spējām izturēties kā ķeizarienei valstīs pieņemšanās un tajās neizgāzties brīnījušies kā dižcilvēkie Krievijā, tā arī ārzemēs. Pēteris viņai par godu nodibināja Sv. Katrīnas ordeni, un viņa to saņēma pirmā.

(Turpmāk vēl)

KO DZEJNIECE SAKA PA

MARIJA URNEŽUS — PLIVURS, 174 LPP
ČIKĀGĀ 1963. G. VĀKU ZIMĒJUS

— Pats cilvēks savā īpatnējā vienreizībā fascinē mani, dod vielu jaunām pārdomām. Man patīk minēt cilvēkus kā mīklas, zīmēt variācijās to sejas, gan gaismai pievērstās, gan tumsas aizēnotās, pienākt tuvāk iekšējai patiesībai, kas dažreiz aizmaskota, it kā neatminama, daudziem pat neredzama. Ieskatoties citos, liekas, ieskatos dziļāk arī sevī.

Mūsu dvēseļu ceļi tik dažādi savos labirintos: tiem, kas nobrieduši sevī un sava mērķa saredzēšanā, ceļš ir kā granītā cirsts. Citi nespēj vai negrib ieskatīties sevī, vai arī atliek to uz vēlāku laiku, — tas nes un svaida dažādās straumes.

Ir līdzeni, ziedoši, auglīgi un tuksnešaini ceļi — ir pieticīgi, pazemīgi un trokšņaini ceļi — un ceļi, kas lie[illegible] ilkam šausmā[illegible] aizrauj elpu [illegible] došanos — va[illegible] To īpatnība ka[illegible] si, ko esmu [illegible] sīt un notēlot [illegible] juma pieskaņu[illegible] un vīzijas — [illegible] kam. Mākslinie[illegible] dzīvi, atrodot [illegible] citi pāiet gaŗā[illegible]

Sinī grāmat[illegible] vijas ar vispā[illegible] sievietes pārd[illegible] kā plāksnē [illegible] grāmata, dzīļa[illegible] tības iezīmēta[illegible] cilvēka vietā [illegible] skaidrāku skā[illegible]

Es uzskatu [illegible] ka sevis izrādī[illegible] rādu maksīs[illegible] mīlestībā, ko[illegible] samaksāt.

Nule B[illegible] priekšsēdis [illegible] nis atskatījā[illegible] spraigiem d[illegible] „Redziet," [illegible] kotā jubilej[illegible] holmā, „vai[illegible] mēs archalo[illegible] zinības glūž[illegible] taču tikai [illegible] skatāmies p[illegible] lūzijām. Tā[illegible] tijas valstis[illegible] vu patstāvī[illegible] rus galvas[illegible] rēja notikt[illegible] nu nebija [illegible] archaiologi[illegible] jām izcēlij[illegible] no un taga[illegible] došanos un[illegible] saprotams, [illegible] ar tik augs[illegible] kā piemēro[illegible] saņemt sav[illegible]

Savu zinā[illegible] B. Nērman[illegible] jauns sava[illegible] stīvu gadsv[illegible] Zviedrijas [illegible] terātūra. [illegible] viņš ir li[illegible] priekšmetic[illegible] rē un val[illegible]

ZIEMAS SVĒTKIEM TUVOJOTIES

PAR DAŽĀM DĀVINĀŠANAI PIEMEROTĀM GRĀMATĀM

Mūsu laikraksta lasītāji būs jau lasījuši par Ziemeļblāzmas grāmatu apgāda Zviedrijā divām jaunajām grāmatām: 1. Aspazijas lirikas izlase. Ir pagājusi 20 gadi, kopš dzejniece aizgājusi mūžībā; tā patiesi lepna grāmata **Veronikas Strēlertes sakārtojumā ar viņas apceri par Aspaziju.** Grāmatai 13 nodaļas ar mākslinieka Gunara Pāvula zīmējumiem.

2. **Raiņa kopoto rakstu XIV sējums** (Dagdas romāns).

Tas pats apgāds izdevis vēl **trešo, Ziemas svētkiem ļoti piemērotu grāmatu ar virsrakstu Ziemas svētki,** J. Sviestiņa sakārtojumā. Grāmatā ievietoti **41 autora astoņdesmit darbi.** Pirmais šai Ziemas svētku grāmatā ievietots archibīskapa prof. Dr. Kārļa Kundziņa Kristus bērna roze, kam seko citi prozā uzrakstītie darbi, no kuŗiem atzīmēsim par slimā partizāna Ziemas svētku vakaru dzimtenes dievnamā, tāpat par Ziemas svētkiem Sibirijas naktī (pie izsūtītiem latviešiem), J. Jaunsudrabiņa „Sapņu kamanās", par ko nelaikis rakstnieks saņēmis daudz atzinīgu, siltu vārdu un mīļu paldies no daudziem lasītājiem. Beidzot Irmas Grebzdes

(Nobeigums 6. lpp.)

Gaisa uzbrukumi Vācijai

V

Pēc šīs nakts Frankfurtē vairs nebija viduslaiku celtnes, nebija ķeizara zāles, Gētes un Šopenhauera māju.

Oficiālais angļu gaisa flotes ziņojums bija šāds:

„Kad 816 bumbvežu uzbruka 1944. gada 22. martā Frankfurtei, tās aizsardzība nebija stipra. Savas bumbu kravas bumbveži nometa paredzētajā mērķi bez sevišķām grūtībām. Frankfurtes aizsardzība tika vājināta ar uzbrukumiem vienā laikā Berlīnei un Hanoverai."

Maršals Harriss raksta savam štāba priekšniekam: „Bumbošanā ievērojam principu, ka labāk kaut ko trāpīt nekā netrāpīt. Mums gigantiskais plāns jāturpina, lai sagrautu Vācijas pilsētas.

Mums vēl jāiznīcina šādas pilsētas: Magdeburga, Halle, Leipciga, Drēzdene, Šemnīca, Breslava, Nirnberga, Minchene, Koblenca, Karlsruhe un galīgi jānoārda Berlīne un Hanovera.

DRĒZDENE

1945. gada sākumā sabiedrotie gribēja ar vienu vienīgu šausmīgu gaisa uzbrukumu, kuŗu nosauca par „pērkona spērienu", piespiest Vāciju kapitulēt. Par uzbrukuma mērķi izvēlējās Drēzdeni.

Drēzdenes bumbošana pierādīja, ka gaisa uzbrukumi vērsti pret vācu tautu kā atmaksa, ne militāro objektu iznīcināšana. Lai gan Drēzdenē nonāvēja daudz vairāk cilvēku nekā Hirošimā, kaŗš turpinājās vēl 3 mēnešus.

Vācijas lielās pilsētas pārvērtās tuksnesī. No Ķelnes līdz Hamburgai, no Minchenes pāri Nirnbergai uz Brēmeni un no Esenes līdz Hanoverai, Berlīnei un Lībekai, raugās tikai drupu kaudzes un masu kapi ...

Lielākās Vācijas pilsētas, kas vēl nebija izpostītas, varēja saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Šo pilsētu iedzīvotāji tiecēja, ka angļi viņus apžēlos un saudzēs.

Drēzdenē, Virceburgā, Potsdamā un Hildesheimā cilvēki lūdza Dievu, lai tas viņu pilsētas saudzētu un nāve, kas nāk no gaisa, aizietu viņiem garām.

Nāve, kas bija iesākusi savu amoka skrējienu vēl piecas minūtes pirms divpadsmitiem pārvērta arī šīs pilsētas drupu kaudzē.

Drēzdeni uzskatīja par skaistāko Vācijas pilsētu, tādēļ tā ieguva „Elbas Florences" nosaukumu. Drēzdene bija atklāta pilsēta, viņas slimnīcās tūkstošiem kaŗavīru dziedēja savas brūces. Virs slimnīcu jumtiem baltos ietvaros rēgojās balti krusti.

Apmēram 500000 šīlēzijas bēgļu atrada patvērumu Drēzdenē. „Drēzdenē kaŗa beigās tiks noslēgts miers," dzirdēja čukstam drēzdeniešus.

1945. gada 13. februāris iznīcināja visas drēzdeniešu cerības. Virs Drēzdenes 16 stundas plosījās angļu bumbvežu uzbrukums, bieži atslābstot, lai pieņemtos vēl d r a u s r i Nirnbergai. Drēzdene tika pārvērsta drupu tuksnesī.

Grāmatā „Drēzdenes nāve" aprakstītas šausmas, kādas pārcieta pilsētas iedzīvotāji.

Pirmais uzlidojums sākās pl. 22.09. No Drēzdenes galvenās dzelzceļa stacijas izsūtīja daudz vilciena sastāvu. Kad pirmais uzbrukums bija pārdzīvots, visi izsūtītie vilcieni atgriezās stacijā. Stacijas telpas un peroni bija pārpildīti ar bēgļiem, kas pēc pārciestām briesmām gribēja atstāt pilsētu.

Neviens neticēja, ka pēc dažām minūtēm sekos jauns uzbrukums.

Drēzdenes galvenajā stacijā kārto vilcienus bēgļiem. Visi stacijas ceļi aizņemti ar vilcienu sastāviem.

Atskan gaisa trauksme.

Vilcieni nevar izdarīt nekādus manevrus, tādēļ visi paliek stacijā.

Tālumā dzirdama neredzamo ienaidnieka bumbvežu rūkoņa. Atskan pirmo mesto bumbu sprādzieni. Cilvēku masa galvenajā stacijā vairs nebija savaldāma. Aizvien tuvāk krīt angļu bumbvežu bumbas. Stacijas stikla jumts plīst, un stikla gabali krīt cilvēku masā. Mesto bumbu šķembas trāpa cilvēkus, atskan saucieni: „Esmu ievainots! Palīgā! Bunkurs! Kur bunkurs!" nāves bailēs kliedz pāri nonākuši cilvēku tūkstoši.

Cilvēki bija aizmirsuši, ka Drēzdenes apgabala vadītājs bija liedzis celt bukurus, jo viņa parole bija: „Visu frontei, pašiem neko."

Viņam pašam bija uzcelts bunkurs, tanī viņš jutās nedrošs, tādēļ aizbēga uz savu mežu pili ārpus Drēzdenes.

Galvenās stacijas apakšā tunelis veda uz peroniem. Tas dažās minūtēs bija pārpildīts. Cilvēki vēl atradās uz peroniem, cilvēkiem pilni bija vilcieni, bet virs stacijas izkāra sveces.

Stacijai tuvojās angļu bumbveži. Sāka krist sprāgstbumbas, gaisa mīnas, fosfora bumbas un benzīna bumbas. Stacijas ceļus aizsprosto apgāztās lokomotīves.

Uz peroniem un stacijas ceļiem izrautas mīļzu bedres. To tuvumā guļ nonāvētie un ievainotie. Tāds pats skats apakšzemes ejās, kas nav spējušas izturēt smagās sprāgstbumbas un gaisa mīnas. Stacijas zāle sabrūk pār cilvēkiem ar pērkonim līdzīgu troksni. Liesmas spiežas stacijas telpās un ejās, kas atrodas zem zemes. Izceļas panika...

Nav vairs izejas no apakšzemes tuneļiem... Kaŗavīri mēģina ar varu atbrīvot izejas. Tas viņiem neizdodas. Kaŗavīri ķeras pie ieročiem... Atklāj pret pūli uguni... Šis solis apzīmoja visu likteni, tikai dažiem izdevās izglābties...

Cilvēkus, kas meklēja glābiņu pagrabos un stacijas uzgaidāmās telpās, drausmīgais karstums un uguns liesmas iedzina kādā lamā. Kas palika pie sienas stāvot, tika nospiesti, kas pakrita, tika samīti... Drēzdenes galvenā stacijā atrada 800 nonāvētus...

Īsā laikā Drēzdenes iekšpilsēta bija ieslēgta uguns aplī, no kuŗa nebija vairs izejas. Par cilvēkiem, kas atradās šai uguns aplī, nāve bija devusi savu spriedumu...

Kas meklēja glābiņu pagrabos, sadega vai noslāpa, kas atradās uz ielas vai iznāca no pagraba, sadega drausmīgajā uguns jūŗā...

Kas skrienot pakrita, vai tika pagrūsti ielas degošajā asfaltā, momentā pārvērtās degošā lāpā. Nāve bija neizbēgama un iestājās ātri.

Vēl vienmēr virs Drēzdenes trakoja angļu bumbvežu bari, lai atbrīvotos no savas smagās kravas.

Uz Drēzdeni meklēja ceļu šlezvigas bēgļu straume. Bēgļi gribēja pāris dienas Drēzdenē atpūsties, lai turpinātu ceļu uz vakariem.

Bēgļiem par apmešanās vietu norādīja „lielo dārzu", kas bija liels zaļš laukums Elbas krastā.

Otrs uzlidojums nāca īsi pirms pusnakts. Tas nebija domāts tikai Drēzdenes galvenajai dzelzceļa stacijai, bet ietvēra sevī arī „lielo dārzu".

Virs pļavas izkāra svecītes. Bēgļi ar šausmām lūkojās tumšajās debesīs, no kuŗām driz sāks krist uz viņu galvām nāve un iznīcība.

Šo pļavu par patvērumu izmantoja arī paši drēzdenieši, kas bija pārcietuši pirmo angļu bumbvežu uzlidojumu.

Vispirms angļu bumbveži meta dažāda kalibra bumbas, bet aiz viņiem sekoja iznīcinātāji zemlidojumā, kas apšaudīja cilvēku masu.

Pļavā nedzirdēja nevienu izmisuma saucienu. Visi meklēja glābiņu, nogulstoties pie zemes, bet virs viņiem trakoja angļu iznīcinātāji zemlidojumā.

14. februārī, 15 stundas pēc pirmā uzlidojuma un apmēram 11 stundas pēc otra, sākās trešais uzlidojums.

Šai laikā Drēzdene bija viens vienīgs uguns sārts. Palikušas bija tikai priekšpilsētas, kur vēl dzīvoja ļaudis, kas no pirmajiem diviem uzlidojumiem bija palikuši dzīvi.

Trauksme netiek izsludināta. Īsā laikā šīs priekšpilsētas pārvēršas drupu kaudzē, bet angļu iznīcinātāji meklē bēgļus uz visiem ceļiem, apšauda tos un met mazās bumbas.

Grāmatas „THE STRATEGIC AIR OFFENSIVE AGAINST GERMANY 1939. — 1945" III sējumā lasām:

„Drēzdene ar saviem 600000 iedzīvotājiem un pārpildīta ar bēgļiem, kas bēga no sarkanarmijas, maršalam Harrisam bija ļoti izdevīgs uzbrukuma mērķis.

13. februāra naktī pret Drēzdeni devās vairāk kā 800 angļu bumbvežu. Tas bija briesmīgākais no visiem gaisa uzbrukumiem II pasaules kaŗa laikā.

Vadības galvenā doma — pilnīga pilsētas iznīcināšana. Drēzdenē risinājās daudz jaunākas lietas nekā Hamburgā. Tas bija kronis kādai gaŗai un nežēlīgai akcijai, kas jebkad vērsta pret kādu no pasaules tautām."

15. februāris nesa Drēzdenei mieru. Saules stari lēni lauzās tumšajos dūmu mākoņos un bāla saulīte noraudzījās lejā uz kūpošajām drupām un atsevišķiem cilvēkiem, kas bailīgi kustējās starp drupu kaudzēm...

Pēc vācu ziņām Drēzdenē nonāvēti 250000 — 400000 cilvēku. Roberts Pagets lēš ap 225000.

Sākumā kritušajiem mēģināja rakt masu kapu, bet šo domu atmeta.

Visi kritušie tika nogādāti Altmarka laukumā, kur tos sadedzināja. Pagrabos, kur atradās līki un tos nevarēja atrakt, palīgā nāca armijas ugunsmetēju baterijas un līkus sadedzināja uz vietas.

1942. gada maijā kāds angļu parlamenta loceklis rakstīja vēstulē Anglijas gaisa aizsardzības ministram:

(Turpinājums sekos)

(2. turpinājums)

Lai neiemīgtu, viņš no jauna piespied[illegible] par darbu un uzņēmumu.

Gusts pirms 2 nedēļām viņu bija [illegible] nemt darbā veco Audzānu. Kas viņam dal[illegible] niem mājās negāja kā vajadzēja? Labi, A[illegible] padarīja, bet vajadzības pēc viņa nekādas [illegible] nīcas līdz šim iztirīja reizi nedēļā tīrītāja[illegible] dienās lielumu piekopa strādnieki paši. [illegible] ka tie tagad paveiks vairāk savā tiešajā [illegible] bija pieraduši, ka pēdējās desmit minūtes [illegible] beigām visi uz telpu sakārtošanas lēse[illegible] vien bija un darījās, — un tāpat tas būs ari[illegible]

Vispāri, Gusts.

Gusts par daudz uzspēlējās par no[illegible] viņš bija draugs. Viņiem abiem patika [illegible] daudz lasīja un lasīto pārrunāja, Gust[illegible] devis vienu otru labu padomu darbnīcas ie[illegible] tas viņam nedeva tiesības pārņemt vadi[illegible]

—Ronīt, cik tu tagad ātri brauc?

Ronalds paskatījās — nemanot viņš [illegible] dzis atļauto ātrumu. Tās bija skaišanā[illegible] atlaida gāzes pamīnu, bet bija jau par [illegible]

TOT

vai tautai ,ja viņa ir bijusi labviete, tā izdarījusi vairāk nekā lāča pakalpojumu. Ar zviedru sakausēšanu Pēteris izcirta logu uz Eiropu, kā teica Puškins, un nostiprinājās pie Baltijas jūras. Līdz ar to latviešu tauta nokļuva pilnīgā muižnieku varā un iestājās dzimtniecība visjaunākajā nozīmē un veidā. Livonijas laikā stāvoklis bija daudz tiesiskāks. Sākās Krievijas imperiālisms, kas bija agresīvs, un aprija vien brīvo tautu pēc otras. Ja nebūtu Pēteŗa, vēstures rats būtu griezies citā virzienā. Krievija vēl ilgi nebūtu ne militāri, ne politiski lielvalsts, un Napoleonam nebūtu vajadzējis iet uz Maskavu un zaudēt savu lielo armiju.

Eiropas karte būtu citāda.

Ejot vēl gadu simteni tālāk, nebūtu pamata pirmajam pasaules karam, revolūcijai un lielniecismam, kas ieperinājās Krievijā un apdraud tagad visu pasauli.

Pēteris pret Martu izturējās ar lielu cieņu, pateicību un atzīšanu par visu, ko viņa tam devusi kā sieva un dzīves draugs, bet sevišķi vēl kā atbalsts caram kā valdniekam un kaŗa vadonim. Šos nopelnus Pēteris aizvien ir izcēlis sarunās ar savu apkārtni un vēstulēs. Martai piedēvē lielu nozīmi nelaimīgās Pruta kampaņas laikā, kad viņas dūšas, apķērības un aukstasinības dēļ krievu armija izglābās no galīgas sakāves un izmīcības. To tā atzina ne vien Pēteris, bet to nenoliedz arī vēsturnieki.

Tikai tā izskaidrojama Martas kronēšana par imperatrisi, ko izdarīja ārkārtīgi svinīgā aktā Maskavā, Uspenska katedrālē, 1724. g. 7. maijā. Viņai galvā uzlika kroni, kuŗā bija iestrādāti 2.564 dārgakmeņi ar rubīnu baloža olas lielumā un briljantu krustu.

Martas kronēšana par imperatrisi bija toreiz lielākā sensācija pasaulē. Vēl šodien ir vēsturnieki ,kas raksta ar žulti par šo kronēšanu. Tā, piem., pazīstamais R. Bain apzīmē to par skandalozu lietu un apgalvo, ka visa Krievija bijusi dziļā sašutumā par Pēteŗa soli, un, protī, aiz diviem iemesliem: ka par imperatrisi top sieviete un ka šī sieviete nāk no zemas kārtas, kas esot jau „divkāršs skandāls".

Bet Pēteris bija lepns par savu imperatrisi no zemnieku kārtas, un lepni jau agrāk ar viņu bija devies ārzemju ceļojumos un droši gājis pieteiktās vizītēs valdnieku pilīs.

Un tiešām, par Martas spējām izturēties kā ķeizarienei valsts pieņemšanās un tajās neizgāztie bērnišķie rakstnieks saņēmis daudz atzinīgu, siltu vārdu un mīļu paldies no daudziem lasītājiem. Beidzot Irmas Grebzdes

(Nobeigums 6. lpp.)

bēgļiem, kas bēga no sarkanarmijas, maršalam Harrisam bija ļoti izdevīgs uzbrukuma nērķis.

13. februāŗa naktī pret Drēzdeni devās vairāk kā 800 angļu bumbvežu. Tas bija briesmīgākais no visiem gaisa uzbrukumiem II pasaules kaŗa laikā.

Vadības galvenā doma — pilnīga pilsētas iznīcināšana. Drēzdenē risinājās daudz jaunākas ietas nekā Hamburgā. Tas bija kronis kādai gaŗai un nežēlīgai akcijai, kas jebkad vērsta pret kādu no pasaules tautām."

15. februāris nesa Drēzdenei nieru. Saules stari lēni lauzās tumšajos dūmu mākoņos un bāla saulīte noraudzījās lejā uz ūpošajām drupām un atsevišķiem cilvēkiem, kas bailīgi kustējās starp drupu kaudzēm...

Pēc vācu ziņām Drēzdenē nonāvēti 350000 — 400000 cilvēku. Roberts Pagets lēš ap 225000.

Sākumā kritušajiem mēģināja rakt masu kapu, bet šo doru atmeta.

Visi kritušie tika nogādāti Altmarka laukumā, kur tos sadezināja. Pagrabos, kur atradās iki un tos nevarēja atrakt, pagā nāca armijas ugunsmetēju aterijas un līķus sadedzināja uz vietas.

1942. gada maijā kāds angļu parlamenta loceklis rakstīja vēsulē Anglijas gaisa aizsardzības inistram:

(Turpmāk vēl)

KO DZEJNIECE SAKA PAR SAVU JAUNĀKO GRĀMATU

MARIJA URNEŽUS — PLĪVURS, 174 LPP. KROLLA KULTŪRAS BIROJA IZDEVUMS, ČIKĀGĀ 1963. G. VĀKU ZĪMĒJUSI MAIRA DREIMANE - REINBERGA.

— Pats cilvēks savā īpatnējā vienreizībā fascinē mani, dod vielu jaunām pārdomām. Man patīk minēt cilvēkus kā mīklas, zīmēt variācijās to sejas, gan gaismai pievērstās, gan tumsas aizēnotās, pienākt tuvāk iekšējai patiesībai, kas dažreiz aizmaskota, it kā neatminama, daudziem pat neredzama. Ieskatoties citos, liekās, ieskatos dziļāk arī sevī.

Mūsu dvēseļu ceļi tik dažādi savos labirintos: tiem, kas nobrieduši sevī un sava mērķa saredzēšanā, ceļš ir kā granītā cirsts. Citi nespēj vai negrib ieskatīties sevī, vai arī atliek to uz vēlāku laiku, — tas nes un svaida dažādas straumes.

Ir līdzeni, ziedoši, augļīgi un tuksnešaini ceļi — ir pieticīgi, pazemīgi un trokšņaini ceļi — un ceļi, kas liek nodrebēt savam laikam šausmās. Ir arī tādi, kas aizrauj elpu ar augstāko ziedošanos — varonības traģismu. To īpatnība katra ar citādu balsi, ko esmu mēģinājusi saklausīt un notēlot ar sava pārdzīvojuma pieskaņu. Tādi ir portreti un vīzijas — vēstules savam laikam. Mākslinieks dzīvo kāpinātu dzīvi, atrodot skaistumu tur, kur citi paiet gaŗām.

Sinī grāmatā persónīgais savijas ar vispār cilvēcīgo, paceļot sievietes pārdzīvojumus augstākā plāksnē Šī ir arī krusteceļu grāmata, dziļas iekšējās pārvērtības iezīmēta, kad it kā vecā cilvēka vietā paceļas jauns ar skaidrāku skatu.

Es uzskatu un izjūtu arī to, ka sevis izteikšana ir iekšēju parādu maksāšana skaistumā un mīlestībā, ko nekad nevar visu samaksāt.

Katra grāmata ir kāds dvēseles kliedziens, kāda sāpe, kāds izsāpēts vaids — un reizē arī atbrīvošanās, augšāmcelšanās, sevis pārvarēšana, uzvara. No pārdzīvotās elles un debesīm paliek arī šīs sīkās rindas, gaviles, izmisums izraisījis visu lietu pārvarēšanas nepieciešamību, savas niecības ieskatīšanu mūžības priekšā un kāda cita skaistuma, lielās dievišķās mīlestības nemainību.

Likteņa sitieni veido personību, pārvērš maigu sapņotāju cīnītājā, lai pastāvot attaisnotu savu eksistenci saskaņā ar cilvēcības augstākiem ideāliem. Ja mans dvēseles starojums mestu kādu sīku staru, kur tas gaidīts, tā būtu mana laime."

Minētās rindas dzejniece nolasīja mājās rīkotās viesībās, lai atzīmētu savas otrās dzejoļu grāmatas iznākšanu. Plīvurā par labākiem dzejoļiem minami — Plīvurs, Nakts, Uz seniem dārziem, Zvans, Klīmts jūrā un Bēru dziedātāja kas ir oriģināli savā izteiksmē un atsedz Marijas Urnežus personību mākslinieciskā pārdzīvojumā.

Osvalds Akmentiņš

Margarita Ausala

JAUNA DIENA

Rīta ausmā dreb zvanu mēles
Vēja rokā,
Pilnas sarkanas staru kvēles
Saules kokā.

Ņerd ar pirmatnes sīlšu tvaiku
Blāva plīva.
Skalo telpu un veldzē laiku
Plūsma dzīva.

Mīla nojautu miglai doģa
Visur viena,
Rūdas pamatos iestīgota
Jauna diena.

Kalna akmeņa čaulā jūtos
Dziļi segta.
Sķelš to dvēsele sapņos grūtos.
Rītam degta.

ZIEMAS SVĒTKIEM TUVOJOTIES

PAR DAŽĀM DĀVINĀŠANAI PIEMEROTĀM GRĀMATĀM

Mūsu laikraksta lasītāji būs jau lasījuši par Ziemeļblāzmas grāmatu apgāda Zviedrijā divām jaunajām grāmatām: **1. Aspazijas lirikas izlase.** Ir pagājuši 20 gadi, kopš dzejniece aizgājusi mūžībā; tā patiesi lepna grāmata **Veronikas Strēlertes sakārtojumā ar viņas apceri par Aspaziju.** Grāmatai 13 nodaļas ar mākslinieka Gunara Pāvula zīmējumiem.

2. Raiņa kopoto rakstu XIV sējums (Dagdas romāns).

Tas pats apgāds izdevis vēl **trešo, Ziemas svētkiem ļoti piemērotu grāmatu ar virsrakstu Ziemas svētki,** J. Sviestiņa sakārtojumā. Grāmatā ievietoti **41 autora astoņdesmit darbi.**

Pirmais šai Ziemas svētku grāmatā ievietots archibīskapa prof. Dr. Kārļa Kundziņa Kristus bērna roze, kam seko citi prozā uzrakstītie darbi, no kuŗiem atzīmēsim par slimā partizāna Ziemas svētku vakaru dzimtenes dievnamā, tāpat par Ziemas svētkiem Sibirijas naktī (pie izsūtītiem latviešiem), J. Jaunsudrabiņa „Sapņu kamanās", par ko nelaikis rakstnieks saņēmis daudz atzinīgu, siltu vārdu un mīļu paldies no daudziem lasītājiem. Beidzot Irmas Grebzdes

(Nobeigums 6. lpp.)

BIRGERA NĒRMAŅA GODINĀŠANA

SAZIEDOTA BALVA GRĀMATAI PAR BALTIJAS VALSTĪM

Nule Baltiešu komitejas priekšsēdis prof. Birgers Nērmanis atskatījās uz 75 aizvadītiem, spraigiem dzīves gadiem.

„Redziet," viņš teica viņam rīkotā jubilejas sanāksmē Stokholmā, „vairākums domā, ka mēs archaiologi esam politiskās zinības gluži vai neattīstīti. Mēs taču tikai rāpojam četrrāpus, skatāmies pagātnē bez nākotnes ilūzijām. Tā tas nav! Kad Baltijas valstis 1918. g. ieguva savu patstāvību, tūkstošiem gudras galvas gudroja, kā tas varēja notikt, kā tas veiksies, tas nu nebija prāta darbs. Bet mēs, archaiologi zinājām citu. Mēs bijām izcētījuši baltiešu tautas senu un tagadējās kultūras izveidošanos un mums tas bija pašsaprotams, ka Baltijas valstis ar tik augstu kultūru ir vairāk kā piemērotas un nobriedušas saņemt savu patstāvību."

Savu zinātnisko karjēru prof. B. Nērmanis uzsāka kā pavisam jauns sava doktora darba aizstāvētājs 1913. g. par tematu — Zviedrijas neticīgā (pagānu) literātūra. Savā pamatizglītībā viņš ir literāts ar galveniem priekšmetiem literātūras vēsturē un valodās. Tikai gadījums viņu saveda kopā ar toreizējo Upsalas prof. O. Almgrēnu un tuņpmākos gadus viņš veltījis tikai archaioloģijai un politikai. Tagad viņš ir Ziemeļu dzelzslaikmeta galvenais un lielākais zinātnieks. Savā zinātnieka gaitā — starp 1917. g. un 1920. gadiem viņš bija profesors Upsalā un 1923. g. uz laiku viņu aicināja Tērbatas universitātē par profesoru pie Igaunijas un Ziemeļu archaioloģijas fakultātes. Tur viņš uzturējās divi gadus un eksāmināja 89 studentus, no kuŗiem trīs tagad ir viņa darba biedri Ziemeļu valsts vēsturiskajā mūzejā. Pēc tam viņš piedalījās gadskārtējos izrakumos Baltijas valstīs un dažādos kongresos. Ir jāšaubās, vai kāds latvietis pazīst savu zemi tik labi kā prof. Nērmanis pazīst Latviju. Sarp viņa 250 zinātniskajiem dabiem atrodami, piem., Zviedrijas valsts sakari starp Rietumbaltijas valstīm; Izrakumi Grobiņā, Zviedru vikingi Baltijā, Zviedri senajā Rietumbaltijas territorijā un Krievijā. Viens no pēdējiem darbiem publicēts 1958. g. ir Grobiņa - Zēburga, izrakumi un atradumi.

Archaioloģija viņu noveda arī kontaktā ar prof. Fr. Balodi, kuŗa iniciatīvā 1943. gadā jau nodibināja Baltiešu komiteju Stokholmā. Jau agrāk bija pie Stokholmas augstskolas nodibināts Baltijas institūts, kas tagad gan atjaunots, bet darbojas mazos apmēros.

Sakarā ar 1959. g. paredzēto Chruščeva viesošanos Zviedrijā nodibināja darbu — protestu grupu Augusta komiteju ar prof. B. Nērmani priekšgalā Komitejas protesti nebija veltīgi. Chruščevs savu viesošanos atteica un Zviedrijas komūnistu partijas līderis H. Hagbergs zviedru saeimā (riksdāgā) izmisīgi klaigāja, ka baltieši dumpojoties vairāk kā visa zviedru tauta kopā. Dumpis bija un dumpis būs, ja tikai Chruščevs parādīsies šai zemē, par to gādā Augusta komiteja un viņas priekšsēdis prof. Birgers Nērmanis.

Jubilejas aktā Baltiešu komiteja pasniedza profesoram baltiešu sazsiedotu velti, čeku par 10.000 kronām, ko prof. ziedo dāmātai grāmatai par Baltijas valstu brīvības cīņām, un apsveikumu adresi ar tūkstošiem suminājumiem.

V. T.

Vitauts Kalve

DZĪVĀ VĀRDA MĀKSLINIEKS

GUNTIS ZARIŅŠ. DVESEĻU BOJĀ EJA. ROMĀNS. ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS. 1963. 133 LP.

Dvēseļu bojā eja pieder īpatnējākiem trimdas daiļliterātūras sacerējumiem, tā saistīs un pat valdzinās lasītājus ar ļoti dažādām gaumēm un, ja daiļdarbu vērtība mērojama ar garīgo ierosinājumu bagātību un izteiksmes veiklību, tad šo grāmatu var atzīt par Gunša Zariņa līdzšim labāko darbu. Rakstnieks pats norādījis, ka Dvēseļu bojā eja tēlojot, ko viņš pārdzīvojis, sacerēdams romānu „Apsūdzēts". Taču jaunā grāmata nav ne agrākā romāna papildinājumi, ne paskaidrojumi. Romāna pirmā daļa, kas savukārt ir patstāvīgs, noslēgts stāsts, rāda dzīves situāciju, kas ierosina rakstnieku romāna rakstīšanai. Otra daļa ir jauns patstāvīgs romāns ar spilgti un pirmreizīgi uztvertām personām, kādu nevienā agrākā Zariņa darbā nav bijis. Turklāt šim romānam ļoti īpatnēja kompozicionālā iekārta, kāda latviešu literātūrā vēl nekad nav lietota.

Arī agrākiem G. Zariņa darbiem mēdza būt skaidri izveidota trīs joslu struktūra, ko notelc garīgā josla ar tur izvirzīto problēmu risinājumiem; visvairāk aizpilda dvēseliskā (psīcholoģiskā) josla, bet ārējo notikumu josla, kā jau mazsvarīgākā, paliek tikai viegli ieskicēta. Garīgajā joslā G. Zariņš allaž risina problēmas eksistenciālisma filozofijas nostatījumā. Romānā „Apsūdzēts" tas notiek ar programmatisku asumu, turpretī jaunajā romānā problēmu bagātība vēl lielāka, bet tās risinātas manāmi klusinātā veidā, toties iesakņojot dvēseles dziļumos.

Tā šis romāns dod labas iespējas parādīt, kā īsti G. Zariņš izveido psīchisko joslu un kā viņš šai vajadzībai izdarinājis savu izteiksmi.

Būtu pārspīlēti teikt, ka G. Zariņš ir jauna tēlošanas paņēmiena sācējs latviešu rakstniecībā. Viņa tēlošanas paņēmienam ir sākumi gan Poruka, gan daudzu dzelminiekiu, gan arī dažu vēlāko rakstnieku darbos. Bet var gan teikt, ka G. Zariņš šo tēlošanas paņēmienu lietojis visapzinīgāk, rūpīgi izkopdams, dažādi variēdams un lietodams visos savos darbos. Šis tēlošanas paņēmiens te tiks apzīmēts par psīcholoģisko ekspresiju, iekāms tam nav atradies kāds labāks apzīmējums.

Ieskatoties Dvēseļu bojā ejas pirmajā daļā, var tūliņ ievērot, ka stāstījums tur sacirsts ļoti īsos teikumos. Pēc tam var ievērot, ka vide, lietas un būtes tur tikai pieminētas. Viss liekas ļoti

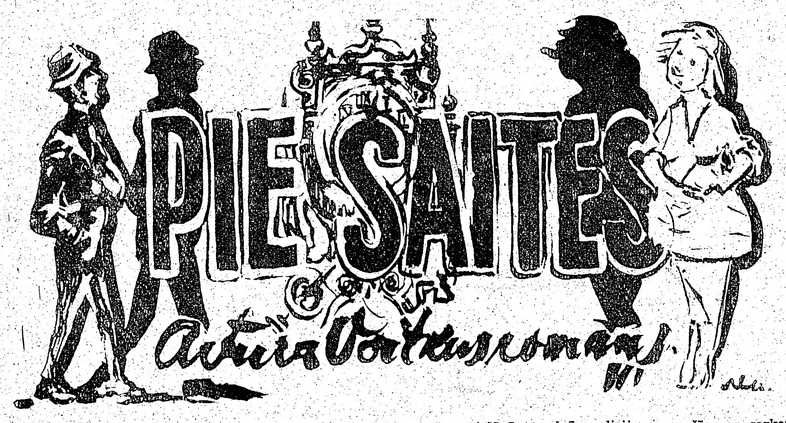

(2. turpinājums)

Lai neiemigtu, viņš no jauna piespieda sevi domāt par darbu un uzņēmumu.

Gusts pirms 2 nedēļām viņu bija pierunājis pieņemt darbā veco Audzānu. Kas viņam daļas, ka Audzāniem mājās negāja kā vajadzēja? Labi, Audzāns darbu padarīja, bet vajadzības pēc viņa nekādas nebija. Darbnīcas līdz šim iztīrīja reizi nedēļā tīrītāja, bet pārējās dienās lielumu piekopa strādnieki paši. Nebija tīcams, ka tie tagad paveiks vairāk savā tiešajā darbā. Viņi bija pieraduši, ka pēdējās desmit minūtes pirms darba beigām visi uz telpu saķārtošanas lēses tikai tāpat vien bija un darījās — un tāpat tas būs arī nākotnē.

Vispāri, Gusts.

Gusts par daudz uzspēlējās par noteicēju. Laoi, viņš bija draugs. Viņiem abiem patika grāmatas, viņi daudz lasīja un lasīto pārrunāja, Gusts viņam bija devis vienu otru labu padomu darbnīcas iekārtošanā, bet tas viņam nedeva tiesības pārņemt vadību.

—Ronīt, cik tu tagad ātri brauc?

Ronalds paskatījās — nemanot viņš bija pārsniedzis atļauto ātrumu. Tās bija skaišanās sekas. Viņš atļāva gāzes pamīnu, bet bija jau par vēlu — viņam gaŗām aizšāvās melnā policijas mašīna ar sarkano signālgaismu uz jumta. Policists māja ar roku, lai satiksmes grēcinieks pietur ceļa malā.

Tā tas bija vienmēr: dienām, nedēļām un mēnešiem Ronalds uz mata ievēroja visus satiksmes noteikumus, tā ka citi braucēji par viņu pat skaitās, bet tiklīdz viņš kaut par milimetra tiesu — nejauši un negribēti — tos pārkāpa, tā nebija šaubu, ka nākošajā acumirklī viņu pieķers. Citi vaŗēja skriet pēc patikas, apbraukt pa labo vai kreiso pusi, drāzties cauri sarkanajām signālugunīm, pieturēt aizliegtās vietās — nekas tiem nenotika. Bet vajadzēja tikai Ronaldam divi reizes no vietas iedarbināt auto tauri — jau viņu apturēja par trokšņošanu.

Saņēmis policista apliecību par neatļauti ātru braukšanu un aizrādījumu nākotnē rīkoties prātīgāk, Ronalds drīkstēja turpināt ceļu.

Oma bija samaitāta, un to neuzlaboja arī mātes labi domātās pamācības.

Pusdienas laikā viņi sasniedza 401. lielceļa posmu, kas vijās gar Laurenča upes krāšņajiem krastiem. Tūkstots salu apgabalā ūdeņi saulē vizuļoja kā zaļajā plavā iesviesta zila mirdzoša zīda josta.

—Nez', vai te tiešām ir tūkstoš salu? — māte jautāja. — Nav atkal kāda mānīšanās?

Viņa ļoti bija par kārtību un loģiku.

—Ja ne vairāk, — Ronalds atbildēja, — nepieturēsim?

Mātei nebija iebildumu. Birztalā ceļa malā bija atpūtas vieta ceļiniekiem: iesists dzeŗamā ūdens pumpis, kādā stūrī zem kokiem iemūrēts lauka pavards un nolikti vairāki smagi galdi un soli.

Ronalds palīdzēja mātei izkāpt un izcēla no auto ledus kasti, kuŗā glabājās dzesētā dzēriena pudeles un ceļa maize.

Nolicis kasti uz galda, Ronalds pa stāvo pakrasti nokāpa pie upes.

Brīdi uz akmens pasēdējis, viņš juta kārdinājumu noaut kājas un iemērkt tās ūdenī. Tas izskatijās silts un tīrs un vilināja kā zēna dienās. Ronalds uzrotīja bikses līdz ceļgaliem un iebrida upē.

Ūdens apņēma sakarsušās pēdas, un patīkama veldze atdeva pagaisušo labsajūtu. Lai policists, kur policists — viņš neļaus sev sabojāt brīvdienu! Ko nozīmēja pāris desmit dolaru soda naudas, ja par to varēja nopirkt sauli, lapu zaļumu un smaržīgo vasaras gaisu!

Vieta bija sekla, un Ronalds paspēra pāris soļus uz dziļuma pusi. Viegli, sīki vilnīši skalojās ap potītēm un kairināja mēnešiem un gadiem sauli neredzējušo ādu. —Vai tu peldies, Ronīt? —māte sauca no krasta, — kāds ir ūdens?

—Silts! — Ronalds atbildēja un apstājās.

Kāpēc ne? Vēsais ūdens atsvaidzinātu visu ķermeni, un braucot viņū vairs nemocītu miegs. Peldu tērpa viņam, protams, nebija, bet lielas vajadzības pēc tā te arī nekādas nemanīja. Viņš un māte šeit bija vienīgie, un automašīnas pa lielceļu visas neapstādamās drāzās gaŗām.

Ronalds izbrida atpakaļ malā, novilka kreklu un bikses un, rūpīgi salocījis, nolika pie lielākā akmens. Kājās palika plānās apakšbiksītes, kuŗu audums bija tik smalks, ka no tā, ja gribēja, varēja gatavot arī logu aizkarus vai segt pāri zīdaiņa gultiņai, lai aizsargātu vasarā no mušām. Atzinis, ka no tām tikpat nekāda jūtama labuma nebūtu, Ronalds, īsi izšķīries, novilka arī tās. Galu galā — no ceļa viņu te neviens neredzēja, un ja kāds nāktu, viņš to dzirdētu, un tad bija laika diezgan nākt krastā un ātri apģērbties.

Lieki laiku nekavēdams, Ronalds sāka brist upē. Vieta tomēr izrādījās seklāka, nekā sākumā bija licies. Upes gultne no vietas bija nosēta maziem, asiem akmeņiem, iešana neveicās. Kāju pēdas bija izlutušas, un katrs solis tāpēc bija jāspeŗ ar apdomu, lai neuzmītu kādai šķautnei vai nolūzušas niedres celmam. Tikai pāris simts pēdu no krasta ūdens kļuva dziļāks, un Ronalds varēja laisties peldus.

Kā pasakā, kad Lauma pieskaŗas ar burvju zizlīti un visu pēkšņi pārvērš, tā arī tagad Ronalds zaudēja saskari ar visu bijušo un ikdienišķo. Izgaisa domas par nākotni un rūpes par šodienu. Palika tikai viņš pats, zilā debess un ūdens.

Ronalds sāka peldēt ātrāk, bet tūlīt arī nožēloja savu pārsteidzību — mazo akmeņu vietā šeit bija lielāki, un pret vienu no tiem, ūdeni kuļot, viņš bija atsitis kāju. Ievaidējies, viņš pārtrauca peldēšanu, piecēlās un —

—Ronīt, nāc! Sāksim ēst, lai mušas neaptraipa, — māte sauca, — kur tu tik ilgi paliec?

—Esmu upē! Peldos. Gan paēdīsim, — Ronalds atsaucās un vēlreiz laidās peldus.

Brīnišķīgais miers, vientulība un klusums! Šogad bija par vēlu, bet nākamajā vasarā gan bija jādodas atvaļinājumā uz kādu ziemeļu ezeru. Kauns! Jaunie atbraucēji vasarās izmantoja katru brīvu stundu, lai izbrauktu no pilsētas, daudziem bija pat jau savas vasarnīcas, tikai viņš — Kanadas veclatvietis Ronalds Tailors — vasarās nīka mājās. Viņa strādnieki pēc nedēļas nogalēm pārrunāja, kur bijuši, ko redzējuši, kā atpūtušies, tikai viņš vienīgais bija kvernējis pilsētā, grozījies pa darbnīcu un labākā gadījumā rušinājies pa aizmājas dārziņu.

Beidzot viņš bija pietiekami dziļi un varēja peldēt nebažījoties, ka atkal uzskries kādai zemūdens klintij. Brīdi peldējis, viņš izdzirda, ka uz lielceļa kāds auto nobremzēja tik pēkšņi, ka riepas iekaucās kā suns, kad tam launs saimnieks iespeŗ pa sāniem. Pēc mirkļa dzirdēja skaļas un jautras vīriešu un sieviešu balsis — braucēji bija apstājušies atpūtas vietā.

Ronalds strauji mainija virzienu. Bija jātiek atpakaļ krastā un jāapģērbjas, pirms kāds no atbraucējiem atklāja viņa peldu vietu.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

MIRUŠO DIENAS PĀRDOMĀM

Katru rudeni, tuvojoties Mirušo piemiņas dienai, mūsu sirdis kļūst skumjas, jo atceramies aizgājušos un apklusušos. Gan tos, kas krita šī gadsimta karos un cīņās, gan tie, kuŗus aizveda un apgulās tālajos Sibirijas un ziemeļu laukos, gan tos, kas aizlūza bēgļu ceļos. Tāpat arī tos tuviniekus un draugus, kas viens pēc otra apklusa gan svešnīecības ceļos, gan tālajā latvju zemē. Atceroties atdzīvojas dziļi sirdi no vienas puses ilgas pēc tiem, no otras— kāda asa sāpju smeldze. Bet asajai sāpju smeldzei ir jātiek pāri.

Vācu rakstnieks Ernsts Vichertš savā grāmatā „Das einfache Leben" stāsta par kādu māti, kuŗas dēls pirmajā pasaules karā krita Skageraka jūras kaujā. Tas bijis viņai smags sitiens, pēc kuŗa viņa nevarējusi attapties un atgūt sevi. Gadiem viņas domas vienmēr vijušās ap zaudējumu. Vakaros viņa varējusi stundām vienmēr'giem soļiem staigāt pa savu istabu un brīžiem dziedājusi kādu senu dziesmu, kuŗu reiz dziedājis kritušais dēls. Reizēm viņa ilgi stāvējusi pie vārtiem, likusi roku pār acīm un raudzījusies, vai tur pa ceļu nenāk viņas dēls. Bijuši brīži, kad tā, noklausies pār svaigi aprakto puķu dobi, labo roku izstiepusi, ir rāvusi ies uz priekšu. Rokā viņai nekas nav bijis, bet savās domās tā sējusi puķes, kas zied viņas dēlam, kad tas atgriezīsies. Viņa dzīvojusi savādā skumju, ilgu, pagātnes un cerību pasaulē.

Visu to bija noskatījusies 14 g. vecā Marianna, kas viņu bija iesaukusi par skumjo sievu. Kādu reizi Marianna par šo skumjo sievu stāsta Tomasam, kas daudz ir pieredzējis, lasījis un meklējis atbildes uz dzīves un mūžības jautājumiem. Viņa saka: „Šī māte domā, ka viņas kritušais dēls reiz pārnāks." Dzīves miklu atrisinājumu meklētājs atbild: „Viņam nemaz nav jāpārnāk — viņš jau vienmēr ir šeit pie viņas." — „Vai mirušie ir vienmēr šeit — pie mums?" Brīdi klusējis, Tomass atbild: „Vienmēr varbūt ne, bet dažos gadījumos gan. Proti, tad, kad mēs esam viņus ļoti mīlējuši."

Man šķiet, šie vārdi var ienest mūsu skumjās un asajā smeldzē mieru un parādīt ceļu, kas ejams. Kad atskan Lielā Saucēja balss, tad cilvēki ieiet apklusušo (t. i. mums apklusušo) valstībā, no kurienes tie nonaugās uz to pasauli, kas palicis aiz tiem. Un ja tie redz tajā cilvēkus, kas tos patiesi un no visas sirds ir mīlējuši un kuŗu domās tie vēl arvien dzīvo un kas ilgojas tikties ar tiem, tad viņi nāk pie tiem ciemos — varbūt naktī, kad visi trokšņi apklusuši, varbūt palicēju klusajās stundās, kad tie nosēdušies un rokas salikuši vērš skatus pagātnē un kavējas tajās dienās, kad viņu un apklusušo taciņas gāja blakus. Tie ir brīnišķīgi tikšanās brīži.

Un vēl, tad tie, apklusušie, kā labie gari, kā sargi un svētības nesēji iet visur līdzi un vienmēr paliek to tuvumā, kas viņus ir patiesi mīlējuši un arī nepārstāj mīlēt.

Mūsu tautai ir daudz krituši, aizvesto un mocekļu, kas apgulušies un iegājuši kluso valstībā. No mums nu atkarīgs lai tie būtu mūsu un visas tautas labie gari, sargi un svētības nesēji. Un cik tad stipras kļūs latvju audzes mūsu tautas nākotnes ceļos. Tāpēc mēr nedrīkstam tos aizmirst un pārstāt mīlēt. Tiem jādzīvo gadu no gada mūsu domās un mūsu krūtīs nedrīkst beigties ilgas pēc viņiem.

2.

Pirms dažiem mēnešiem saņēmu vēstuli, kuŗā lasīju šādus vārdus: „Man šī diena ir skumja diena. Tagad vairs tikai skumja, bet priekš 9 gadiem tā bija lielākā izmisuma un bēdu diena. Pēkšņi ar sirds vājumu šķīrās no mums mans vīrs. Tagad, to pieminot, viss notikušais visos sīkumos atkal uzpeld atmiņā, bet aprakstīt to negribētu. Varu pateikt tikai par to gaišo un lielo mierinājumu, ko ieguvu pirmo nakti pēc notikušā, atrodoties tādā kā pusnomodā, pussnaudā un redzot brīnišķīgu viziju — lielu plašumu, kuŗa vienā malā ceļas gaisma, un no šīs gaismas nāk Kristus, un mans vīrs iet Viņam pretī.

Izjutu to kā brīnumu un lielu, lielu Dieva žēlastību un palīdzību — dodot man šādu pārdzīvojumu, lai tajā spēku un izturību rastu. Arī pēc tam ir bijuši smagi brīži, kad atkal esmu izjutusi Dieva roku, kas vada un stiprina. Nevaru saprast, kā tas ir ar daudziem neticīgiem cilvēkiem, kur viņi ņem spēku dzīves pārbaudījumos Un ne tikai pārbaudījumos. Brīnišķīga, nepelnīta un vislielākā pazemībā saņemama ir Dieva vadība un gādība vienmēr."

Jā, neticīgie, kur viņi ņem spēku? Pārbaudījumos un dzīves vissmagākajās dienās. Pie mūļu cilvēku miršanas gultas, zārka un valējā kapa. Un tad, kad pasu priekšā lielās atvadīšanās brīdis un aiziešanas ceļš. No kurienes?

A. Skrodelis

DZIESMAS GAIDA KLAUSITĀJUS

Svētdien, 1. decembrī, Sv. Andreja baznīcas telpās TLB rīko baritona Jura Cīrula, tenora Kārļa Šūna un pianistes Veras Leinveberes dziesmu un klaviermūzikas pēcpusdienu.

Sekojot koncertdziedoņu labām tradicijām, K. Šūns un J. Cīruls arī šoruden sagatavojuši vērtīgu un izlases ziņā laba stila programmu. Tās pirmā daļa dzirdēsim Bethovena darbus, no cikla An die ferne Geliebte, Adelaide u. c. Koncerta otrā daļā Alfreda Kalniņa un Jāņa Mediņa darbi.

Pianiste Vera Leinvebere, kuŗas vārds un dzirkstīgā spēle aizskanējuši tālu aiz Toronto un Kanadas robežām, šajā mūzikas pēcpusdienā atskaņos Jāņa Mediņa jaundarbus — 24. Dainu un pasaku klavierēm „Velna rija". Tos komponists atsūtījis īpaši šim koncertam.

Mākslinīece šai sezonā izrādās visai nodarbināta. Nesen atgriezusies no koncertu turnejas Sav. Valstu rietumu piekrastē, ar kuŗas panākumiem V. L. ļoti apmierināta, viņa jau pošas koncertam Cīlkāgā 24. novembrī. Pēc uzstāšanās Toronto V. L. 7. decembrī gaida Filadelfijā, arī citur.

Atsaucība, kā izsakās māksliniece, līdzšinējos koncertos bijusi pārsteidzoši liela, tie bijuši arī ļoti labi apmeklēti.

Abi dziedoņi — K. Šūns un J. Cīruls — jau ilgāku laiku turpina papildināties E. Vinči studijā Toronto, un stingra darba rezultāti īpaši vērojami K. Šūna dziedājumā, kuŗa tenors, raisīdamies no agrākā sastinguma, kļuvis daudz spožāks un izteiksmīgāks. Juris Cīruls darbojas arī Kanadas operas kompānijas korī, nesen nobeidzot sekmīgu operas rudens sezonu. Nākošās sezonas izrādēs viņam paredzēts piedalīties Traviatā, Aidas atkārtojumā un Faustā. Pašlaik E. Vinči vadībā iestudēdams atbildīgo Musorgska Nāves dziesmu un deju ciklu, mūsu baritons darbam dziesmu druvā nododas ar visu sirdi.

Koncerta programmas sagatavošana prasa daudz enerģijas un degsmes, īpaši, ja diena paiet maizes darbā. Tādēļ it respektējama un apsveicama abu dziedoņu uzņēmība iestudēt tik prasīgu programmu. Jācer, ka mūzikas cienītāji Toronto šiem mākslas ceļa gājējiem sniegs to atbalstu, ko tie par savu darbu pelnījuši — atsaucību, koncertu apmeklējot.

Si.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākajām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Fourier Ave., pie Danforth Ave, Tel. 463-2667

LASĪTAJU vēstules

KORISTIEM BŪTU JĀAPGŪST BALSS TECHNIKA

Ar interesi izsekoju prof. T. Ķeniņa (LA 26. okt. n-rā) un Kórista (6. nov. n-rā) ieskatiem par mūsu koŗu dziedāšanas kvalitāti un to pacelšanu. Domāju, ka mūsu koristiem nepieciešams apgūt elementāro vokālo techniku. „Apbrīnojami tīra intonācija", tāpat „gluda elpošanas techniķa" sasniedzama vienīgi pietām strādājot. Arī „skaņu gradāciju izkārtojums" nav panākams vienīgi izsekojot diriģenta vēlmēm.

Pāris solistu ietilpināšana latviešu koŗos vēl it nekā nesaglābs. Ja nu tiem gadās spēcīgas, varbūt spilgti tembrētas balsis, tas koŗa dziedājuma kvalitāti ietekmēs tikai negātīvi: klausītājiem parasti nepatīk, ja koŗi vai ansamblī kāds tenors vai sopráns dzirdams pāri un cauri visām balsīm.

Mūsu koŗu kvalitāti pacels vienīgi vokālās elementārtechnikas apgūšana, strādājot pie tā kaut 15 minūtes katra koŗa mēģinājuma sākumā. Jo ātrāk to izpratīs un īstenos, jo labāk. Rezultāti darīs prieku visiem.

Nobeidzot maza piezīme. Koristi savā vēstulē runā par solistiem un pārmet tiem nepiedalīšanos koŗos. Par solistu pieņemtš dēvēt dziedātāju, kas gadiem ilgā neatlaidīgā darbā par tādu kļuvis resp. beidzis mūzikas studijas. Solisti diezgan reti nāk no koristu vidus, un savās mūziķu gaitās viņi parasti ar koŗiem maz saskaŗas.

Kādēļ tas solistiem jāpārmet?

Solists Toronto.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

16. nov. līdz 29. nov—mākslinieku vienības Latvis gleznu un skulptūru izstāde Ziemeļu Yorkas publ. bibl., 2126 Yonge ielā, Willowdale. Atvērta no otrdienas līdz piektdienai, no plkst. 9 līdz 8 vak., sestdienās no plkst. 9 līdz 1 p.p.
23. novembrī — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcā, Jāņa Norvila Jaundarbu vakars.
23. novembrī, — plkst. 8 vakarā LSAK sezonas slēgšanas balle Ungāru zālē (College St.).
24. novembrī — plkst. 10 no r. Baltiešu sporta svētki St. Michaels vingrotavā Bathurst & St. Clair.
30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.
30. novembrī — plkst. 7,30 Lansdowne Assembly Hall Rudens balle ar bazāru, T.L. katoļu vienības sarīkojumā.
30. novembrī — plkst. 18.30 Igauņu namā, 958 Broadview Ave., Latvijas kaŗa skolas 44 gadu dibināšanas atcere. Ieeja pret ielūgumiem.
30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 Tautas deju un dziesmu uzved. Northern Sec. School audit. Mt. Pleasant Rd.,
30. novembrī — plkst. 19,30 Dižā balle Cristall Ball room telpās Royal York hotelī.
1. decembrī — TLB rīko Sv. Andreja baznīcas telpās plkst. 5 p. p. pianistes V. Leinveberes, baritona J. Cīrula un tenora K. Šūnas koncertu.
7. decembrī — no plkst. 11 līdz 6 vak. Sv. Jāņa draudzes dāmu kom. Ziemas svētku tidziņš — Trīsvienības baznīcas zālē.
15. decembrī — plkst. 3 p. p. Mūzika Ziemsvētku ieskaņai Walmer Road baptistu dievnamā. Piedalās: P. Geistauts, A. Grigale, stīgu Trio un koris.
4. janvārī — plkst. 7 vak. Latviešu strēlnieku Ziemsvētku kauju atcere DV namā, 123 Huron ielā.
5. janv. — Sv. Andreja baznīcas sarīk. zālē TLB sestdienas skolas Eglītes vakars.
18. janvārī — apvienotā vīru koŗa „Vīesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.
25. janvārī — plkst. 8 vakarā TLTA Sestdienas ģimn. Draudzīgā aicinājuma atcere Sv. Andreja baznīcas augš. zālē.
31. janvārī — plkst. 8,30 Nakts Latiņu kvartālā jaunajā Igauņu namā, 958 Broadview Ave.
31. janvārī — plkst. 8,30 Nakts Latiņu kvartālā — jaunajā Igauņu zālē, 958 Broadview Ave.
1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).
8. februārī — Masku balle jaunajā Igauņu namā. DV sarīkojums.
9. februārī — TLB drāmatiskā ansambļa izr. „Ugunī" skolai Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.
14. februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls Columbus Hall.
19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā
4. aprīlī — DV teātris Kanadā izrādīs M. Ziverta „Purpurrū" Jarvis Collegiate.
5. aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.
11. aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.
17. aprīlī — M. Kovaļevskas gleznu izstādes atklāšana.
18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums.
26. aprīlī — plkst. 3 p.p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugaviešī no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.
3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

HAMILTONA

1. decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Ugunī" YMCAs zālē 79 James St. S.
15. decembrī — plkst. 4 p. p. Latviešu baznīcas apakš. telpās Hamiltonas DV eglīte.

1964. g. 8. februārī — plkst. 7,30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).

SV. KATARĪNES

24. novembrī — plkst 15,00 Atlanta klubā gadskārtējais vanadžu Ziemsvētku tirdziņš
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sag. balle „Beacon Motor Hotelī" (Q. E. lielceļā, pusceļā starp Hamiltonu un Sv. Katarīnēm), vanādžu sarīkojumā.

TORONTO

● Latviešu nama apskatē sestdien, 16. novembrī, dažu stundu laikā 320 personas iepazinās ar iegādāto īpašumu 491 College ielā, kuŗu latvieši pārņems savā īpašumā nākošā gada 1. martā. Būdams Toronto uz 18. novembŗa svinībām, prof. P. Lejiņš, Latviešu pasaules apvienības priekšsēdis, ar savu ierašanos latviešu namā sagādāja izcilu pagodinājumu. Bija ieradušies arī R. Eņeris, DVKV priekšsēdis, viņa vietnieks un apgāda vadītājs J. Šmits, Mednieku un makšķernieku kluba priekšsēdis Dr. P. Bārdiņš, T. L. B. skolas skolotāji, bērnu vecāki un mazās tautu meitas — sestdienas skolas audzēknes.

Niagaras tautieši, kas namam ieteikuši $ 4000, bija ieradušies tuvā skaitā. Viņu sabiedriskās dzīves vadītājs P. Treijers atkārtoti apstiprināja savu līdzdalību ar ceļa parakstīšanu turpat uz vietas, nododams to kasierim R. Preisbergam.

Apmeklētāji savus ieteikumus un iespaidus varēja atzīmēt uz sagatavotām veidlapām.

Prof. P. Lejiņš savus iespaidus par latviešu namu, sestdienas skolu, mūsu paaudzes pienākumiem intervijā ar prezidija priekšsēdi E. Škobi ierunāja skaņu lentā. Viņa atzinumus kopā ar veidlapās izteikto ārējo apmeklētāju ieskatiem publicēsim vēlāk.

● Toronto latviešu filatelistu kluba kārtējā sanāksme 24. novembrī plkst. 2 p. p. DV telpās.

● Piektdien, 22. novembrī Masey hallē uzstāsies slavenā austrāliešu dziedone Džona Saderlenda (Joan Sutherland) Toronto simfoniskā orķestŗa pavadījumā. Orķestri diriģēs dziedones vīrs Richards Bonings. Džona Saderlenda atskaņos Hendeļa, Rosīni un Verdi darbus.

● Tautas pārstāvju balsošanas komiteja parlamentā Otavā ierosinājusi piešķirt pilsoņiem balss tiesības jau sākot ar 18 g. vecumu, līdzšinējā 21 g. vietā. Tā kā Kanadas politiskās partijas šai jautājumā jau vienojušās, ierosinājuma pieņemšana gaidāma tuvākā laikā. Līdz ar to balss tiesīgo vēlētāju skaits visas Kanadas mērogā pieaugs par apm. 750.000

● Velosipedu zādzības Toronto pieņem aizvien lielākus apmērus. Šogad reģistrētas jau 4.716 zādzības. Atgūti tikai kādi 36 proc. Policijas departaments iesniedzis pilsētas padomei prasību izsludināt noteikumus par vispārēju velosipedu reģistrēšanu, kas līdzīgi auto reģistr. būtu obligāta katram velosipeda īpašniekam.

Policija cer tādā veidā vieglāk sadzīt nozagto divriteņu pēdas.

● TLB inženieru un techniķu kopas nākošā sanāksme notiks trešdien, 27. novembrī, plkst. 8 vakarā DV namā.

Programmā paredzēts inž. mech. J. Atvara referāts par Jaunzēlandi. Referātu ilustrēs diapozitīvi. J. Atvars Jaunzēlandē studējušais latviešu inženieris kas patlaban uzturas Kanadā maģistra grada iegūšanai.

Sveicam
KĀRLI PURMALI
60 gadu jubilejā!
DV Toronto saime.

Aicinām iegādāties Ziemsvētku kartītes

Sekojot iepriekšējo gadu tradicijai, lai visi mūsu abonenti varētu saņemt Daugavas Vanagu izdotās latviskās Ziemsvētku apsveikumu kartītes, DV KV aprūpes daļa šinīs dienās izsūtījusi katram abonentam vienu kartīšu komplektu. Tā kā šī izdevuma peļņu izmanto Daugavas Vanagu palīdzības darbam, sagādājot gaišākus Ziemsvētkus mūsu invalidiem un citiem grūtdieņiem, mēs sagaidām tautiešu siltu atsaucību, izpērkot piesūtītās kartītes.

Tautieši, kas vēlas saņemt papildus kartītes, laipni lūgti tās nekavējoties pieprasīt.

Kartītes dabūjamas arī ar apsveikuma tekstu angļu valodā.

DV Kanadas valde.

Pateicība

Izsaku sirsnīgu pateicību visiem Montreālas un apkārtnes tautiešiem, kas ar savu ārtavu atbalstīja mūsu sirmā grāmatnieka Kārļa Lāčgalvja kunga ierosinājumu iegādāties skaistu tautisku šķīvi, divas jaukas grāmatas un skaņu plates pasniegt man sakarā ar nostrādātiem 8 gadiem latviešu biļetenā „Ziņotājs".

Izjustu pateicību izsaku ierosinātāja nelaikā Kārļa Lazdiņa dzīves biedrei — E. Lazdiņa kundzei, konsulam V. Tomsona kungam, Daugavas Vanagu nodaļas priekšniekam J. Norvila kungam, strēlnieku kopas vecākajam J. Saliņa kungam, bij. Latviešu biedrības priekšniekam A. Bremzes kungam, vīru koŗa Junda pārstāvim inž. R. Karlsona kungam, latviešu skolas un latviešu inženieru un techniķu kopas vadītājam inž. K. Dekšņa kungam, sporta kopas valdes pr-dim J. Lukstiņa kungam, latviešu kreditsabiedrības pr-dim J. Zālīša kungam un Montreālas latviešu teātŗa valdes pr-dim E. Skapsta kungam par zīmēto jauko adresi un pildāmspalvu, kuŗus man pasniedzāt, pārstāvot minētās biedrības.

Jūs visus patiesi cienīdams,

Jūsu **I. Skrastiņš.**

SV. KATRĪNES

„Rūķu silā" sauksies Sv. Katrīnu vanadžu kopas gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš, kas sāksies svētdien, 24. novembrī, plkst. 3 p. p. Atlanta klubā, Sv. Katrīnēs. Mazie tirdziņa apmeklētāji saņems rūķu cepures ,bet pieaugušiem būs iespēja izvēlēties svētku dāvanas: grāmatas, latviešu daiļamatniecības darbus u. c. mantas. Par atspirdzinājumiem un cepumiem gādās vanadzes. Tirdziņa loterijā vērtīgi laimesti. Tautas deju priekšnesumus sniegs vietējā skautu un gaidu deju kopa Asmas Celmas vadībā. Visus laipni ielūdz Sv. Katrīnes vanadzes. Atlikums apŗūpes darbam.

MONTREĀLA

● Jaunradītā fotografu kopa, kas nodibinājās apm. pirms mēneša, aicina pieteikties foto interesentus kopas vadītājam A. Skudram, tālr. AV 8-0866. A. Skudra ir mākslas fotografs, kas nodarbināts mūsu tautieša inž. V. Jekstes filmu uzņēmumā „Atlantic Film Ltd." nodaļā Montreālā. Uzņēmuma nodaļa atrodas 2071 University St. Bez minētā mākslas fotografa tur darbojas vēl citi latvieši.

● Pēdējā Montreālas latviešu organizāciju sanāksmē, ko vadīja prezidija priekšsēdis J. Kokarītis, paziņoja lietuviešu ierosinājumu par baltiešu dziesmu svētku sarīkošanu un baltiešu apvienības dibināšanu.

● Nākošais latviešu biedrības referātu - diskusiju vakars š. g. 21. novembrī brāļu Gemstu mākslas galerijā, 5380 Sherbrooke St. West. Sākums plkst. 8 vakarā. Referente E. Bicka referēs par M. Zīvertu un viņa darbiem, lasot arī fragmentus no mūsu slavenā autora darbiem.

● Amerikas Latviešu teātŗa Vašingtonas ansamblis viesosies Montreālā 22. novembrī ar T. Zeltiņa komēdiju „Vilks Rīgā". Sākums plkst. 8 vak. Van Horne skolas zālē, Van Horne un Victoria Ave stūrī. Biļetes iepriekš pieprasāmas E. Mazutim, tel. RE 3-5511. Biļešu cenas: $ 3.-, $ 2.50, $ 2.- un skolēniem līdz 15 g — $ 1.50.

HAMILTONA

● Mācītājs Ed. Pavasars vietējā latviešu ev. - lut. Kristus draudzē kristījis Ilmāru Piziču, Jāņa un Dzidras dēliņu.

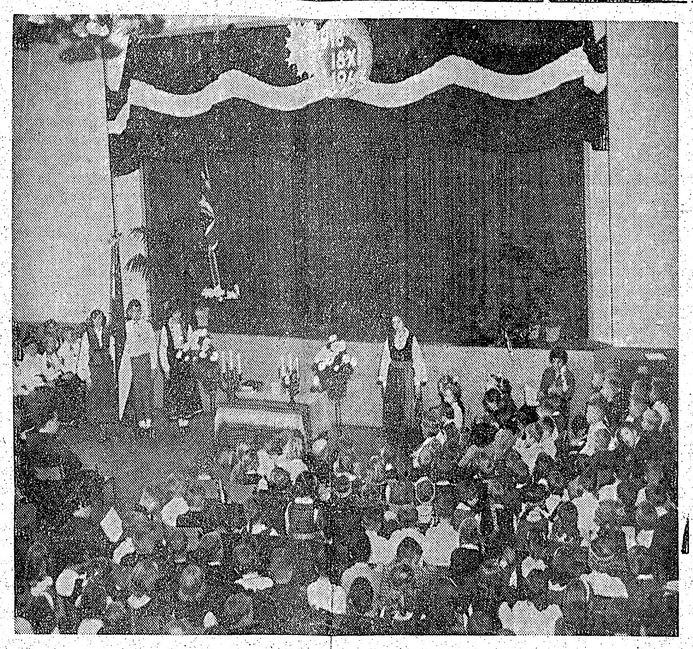

Svētku atcere Latviešu sestdienas skolā Toronto. Foto JAK

Toronto Latviešu sestdienas skolas Latvijas 45 gadu neatkarības atceres sarīkojums Sv. Andreja baznīcas telpās bija pulcinājis apm. 500 dalībnieku.

Pēc skolas karoga ienešanas svētrunu teica māc. A. Lūsis. Sekoja BPLAs un ALAs priekšsēža prof. P. Lejiņa svētku runa. Skolas pārzine A. Martinsone norādīja, ka arī vecāku pienākums ir audzināt savus bērnus latviskā garā, lai tie pašaizliedzīgi kalpotu Latvijai un latviešu tautai.

Sekoja skolas audzēkņu priekšnesumi. 21 skolas audzēknis piedalījās rakstu sacensībā par tēmu saimnieciskie sasniegumi Latvijas brīvvalsts laikā. Par labākajiem iesniegtiem darbiem balvas saņēma Rūta Kalniņa, Silvija Plīse, Ingrida Kalniņa un Imants Jumis.

Sarīkojuma nobeigumā skolas audzēkņi un vecāki pakavējās pie vecāku padomes cienasta.

DZĪ

KAD ‚LABO GADU' AU

Pag. svētdien Cikāgas Latviešu namā notika Daugavas Vanagu un Jaunatnes pulciņa kopīgi rīkotā diskusija par Alfrēda Bērziņa grāmatām „Labie Gadi" un „Nesodītais Noziegums," ar autora piedalīšanos. Sānāksme nebija pārāk plaša, tā nu katrs, kas vien vēlējās, varēja tikt pie jautāšanas — gan par lietām, kas attiecas uz grāmatu, gan par tādām, kam vairāk sakara ar autoru pašu. Viss norisējās mazliet pacilātā gaisotnē, jo nav jau bieži tādi brīži, kad tu, cilvēks, dabū paurnāties ar ministru. Kāda dāma braucot izteicās: „Jūtos, it kā uz bridi būtu bijusi atkal Latvijā."

Jau pašā sākumā „Labo Gadu" autors atzinās, ka grāmata rakstīta vairāk ar sirdi kā prātu, izvēloties faktus un notikumus, kas personīgi likušies svarīgāki, un nevis, lai polemizētu vai norēķinātos par politiskām domstarpībām pagātnē. Tā nu arī diskusijas ritēja bez nevajadzīgiem asumiem, visiem klātesošiem apzinoties, ka runa iet par laiku, kas tagad jau dēvējams par vēsturi.

Pārrunas novirzījās arī uz partiju laikiem, paceļoties jautājumam, vai deputāti tiešām bijuši koruptīvi; uz ko Bērziņš atbildēja, ka lielākā daļa bijuši goda vīri, bet pie Saeimas nestabilitātes novedušas daudzās 1-2 vīru partijas, ar ko galvenām partijām, valdību sastādot, bijis „jātirgojas." „Cilvēki aizvien prasa brīvību un kārtību," Bērziņš paskaidroja, „bet acīm redzot, Veimāras konstitūcija bija vairāk rūpējusies par brīvību." Šai pašā sakarā pacēlās neizbēgamais jautājums, kāpēc sešos autoritārās valdības gados nav izstrādāta apsolītā satversme. Uz to Bērziņš atbildēja, ka īstenībā var runāt tikai par četriem gadiem, jo iestājoties pasaules krizei, par to vairs nevarēja domāt — tā būtu bijusi bēgšana no atbildības. Četri gadi valsts dzīvē nav garš laiks, un prez. Ulmanis domājis, ka jāļauj aiztecēt dažiem gadiem, lai ļaudīm piemirstos vecās paražas. Prez. Ulmaņa nodoms nav bijis izveidot mūsu zemē vienas partijas valdīšanas sistēmu, kāda piemīt visām īstenām totalitārām iekārtām.

Daža laba problēma, kas tīri plaši apskatīta diskutējamā grāmatā, tika pārcilāta vēlreiz, jo klātesošie gribēja to dzirdēt no autora paša mutes, piem., par ģen. Baloža un Maŗģera Skujenieka atstāšanos, nesaskaņām ar H. Celmiņu, un vai valdībai vajadzēja piekrist Maskavas ultimātam. Tika jautāts, vai valdībai bijuši zināmi slepenie noligumi Hitlera, Staļina un rietumvalstu starpā, k zemi „padomju

Klausītājiem ties pie „Labaji laika trūkuma Bērziņa nesen angļu valodā — ziegums" — ne nāt. Autors pa sarakstīta, lai bibliotēkās, ko dina padomju devumi, būtu a meliem un apsu apspiež un slep matas iznākšar dzi skolotāji, k grūti atrast pi ūlus stundu s Padomju Savie

Autoram pas rakstīt vēl vie grāmatu par b dējiem 6 gadier dām kavējas grūti pietikt un grūti atlicin

Vakarā, pēc sarīkojuma, tā mās stundas v šās: puiciņš v darbinieku grīl reizšīs politisk tējumu no vira tuvāk Vašingto un tāpēc arī, rūk. A. Bērziņ skatā uzsvēra, vums šeit vis vienalga, vai baznīcas svēt Daugavas Van būtu latviešus sekmētu neat Mūsu potenciā kas pasaulē p liels, tāpēc n ātrus rezultātu tāmies neatri ciekmēr ir iesp mūsu būt akt pārdoti vai n no galvenie skatāma mūsu bāšana. „Tr viņš atgādinā nēdams trāpī mūsīsti slepk nē, kūtrība vē

Noslēgumā

PA

Cilvēks ir vēl jo vairāk ka kaut kas pie pareizās Mani uztrau stība latviešu dzus vārdus di, neplemērot tojumus, nem drot, kuŗa ra zā. Nevienām me nākt ar to tad aizstāv

BRĪVĀS PASAULES LATVIEŠU APV PAZIŅOJUMS

Brīvās Pasaules Latviešu Apvienībā ietilpstošās centrālās organizācijas — Amerikas Latviešu apvienība, Latviešu apvienība Austrālijā, Latviešu Nacionālā Apvienība Kandā un Latvijas Atjaunošanas Komitejas Eiropas Centrs ir pieņēmušas Noteikumus par Brīvās Pasaules Latviešu Apvienības Tautas Balvu un šie Noteikumi ir stājušies spēkā.

Šo noteikumu 1. pants nosaka: „Lai apliecinātu cieņu un izteiktu brīvā pasaulē dzīvojošo latviešu pateicību izciliem zinātnes, nacionāli — politiskiem, sabiedriskiem un mākslas darbiniekiem, jaunatnes audzinātājiem un izciliem fiziskās kultūras reprezentantiem, kuŗi ar saviem darbiem un sasniegumiem palidzējuši izprast cittautiešiem latviešu tautas brīvības centienus, cēluši godā un popularizējuši latviešu vārdu, stiprinājuši latvisko apziņu un neatlaidību cīņā par brīvības un valsts neatkarības atgūšanu un kuŗi snieguši paliekamas mākslas vērtības, Brīvās Pasaules Latviešu Apvienība nodibina — TAUTAS BALVU."

Visas četras Brīvās Pasaules Latviešu Apvienībā ietilpstošās latviešu centrālās organizācijas piekrituŝas i BPLA TAUT piešķiŗama m soram Jānim prof. J. Kuga mos sniegumu tīvajā mākslā arī apliecinot bu par viņa Latvijas Mūk Prof. J. Kugā bri piešķiŗ Brīvās Pasa vienības valde lijā, Eiropā, rikas Savien vienprātīgi izte TAUTAS BA jau šogad ur ŗama profesor Saskaņā ar BPLA TAUT piešķiršana p pasludināta 3. atceres svinī tos. Pašu balv BPLA valdes P. Lejiņš pas 14. decembrī, viešu organiz J. Kugam 85 svinības.

Brīvās P Apvienības mā:

BPL

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., p/c Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

sis, tas koŗa dziedājuma kvalitāti ietekmēs tikai negatīvi: klausītājiem parasti nepatīk, ja koŗī vai ansamblī kāds tenors vai sopráns dzirdams pāri un cauri visām balsīm.

Mūsu koŗu kvalitāti pacels vienīgi vokālās elementārtechnikas apgūšana, strādājot pie tā kaut 15 minūtes katra koŗa mēģinājuma sākumā. Jo ātrāk to izpratīs un īstenos, jo labāk. Rezultāti darīs prieku visiem.

Nobeidzot maza piezīme. Koristi savā vēstulē runā par solistiem un pārmet tiem nepiedalīšanos koŗos. Par solistu pieņemts dēvēt dziedātāju, kas gadiem ilgā neatlaidīgā darbā par tādu kļuvis resp. beidzis mūzikas studijas. Solisti diezgan reti nāk no koristu vidus, un savās mūziķu gaitās viņi parasti ar koŗiem maz saskaras.

Kādēj tas solistiem jāpārmet?

Solists Toronto.

MŪU KALENDĀRS

Igauņu zālē, 958 Broadview Ave.

1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).
8. februārī — Masku balle jaunajā Igauņu namā. DV sarīkojums.
9. februārī — TLB drāmatiskā ansambļa izr. „Ugunī" skolai Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.
14. februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls Columbus Hall.
19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā
4. aprīlī — DV teātris Kanadā izrādīs M. Zīverta „Purpurrū" Jarvis Collegiate.
5. aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.
11. aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.
17. aprīlī — M. Kovaļevskas gleznu izstādes atklāšana.
18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums.
26. aprīlī — plkst. 3 p .p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugaviešī no Čikāgas (dir. A. Kupois) T.L. Koncertapv. sar.
3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

HAMILTONA

1. decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Uguni" YMCAs zālē 79 James St. S.
15. decembrī — plkst. 4 p. p. Latviešu baznīcas apakš. telpās Hamiltonas DV eglīte.

1964. g. 8. februārī — plkst. 7,30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).

SV. KATARĪNES

24. novembrī — plkst 15,00 Atlanta klubā gadskārtējais vanadzu Ziemsvētku tirdziņš
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sag. balle „Beacon Motor Hotelī" (Q. E. lielceļš, pusceļā starp Hamiltonu un Sv. Katarīnēm), vanadžu sarīkojumā.

Dzīve Savienotās Valstīs

KAD ‚LABO GADU' AUTORS VIESOJAS ČIKĀGĀ

Pag. svētdien Čikāgas Latviešu namā notika Daugavas Vanagu un Jaunatnes pulciņa kopīgi rīkotā diskusija par Alfrēda Bērziņa grāmatām „Labie Gadi" un „Nesodītais Noziegums," ar autora piedalīšanos. Sanākšme nebija pārāk plaša, tā nu katrs, kas vien vēlējās, varēja tikt pie jautāšanas — gan par lietām, kas attiecas uz grāmatu, gan par tādām, kam vairāk sakara ar autoru pašu. Viss noritēja mazliet pacilātā gaisotnē, jo nav jau bieži tādi brīži, kad tu, cilvēks, dabū parunāties ar ministru. Kāda dāma brāucot izteicās: „Jūtos, it kā uz brīdi būtu bijusi atkal Latvijā."

Jau pašā sākumā „Labo Gadu" autors atzinās, ka grāmata rakstīta vairāk ar sirdi kā prātu, izvēloties faktus un notikumus, kas personīgi tikušies svarīgāki, un nevis, lai polemizētu vai norēķinātos par politiskām domstarpībām pagātnē. Tā nu arī diskusijas ritēja bez nevajadzīgiem asumiem, visiem klātesošiem apzinoties, ka runa iet par laiku, kas tagad jau dēvējams par vēsturi.

Pārrunas novirzījās arī uz partiju laikiem, paceļoties jautājumam, vai deputāti tiešām bijuši koruptīvi; uz ko Bērziņš atbildēja, ka lielākā daļa bijuši goda vīri, bet pie Saeimas nestabilitātes novedušas daudzās 1-2 vīru partijas, ar ko galvenām partijām, valdību sastādot, bijis „jātirgojas." „Cilvēki aizvien prasa brīvību un kārtību," Bērziņš paskaidroja, „bet acīm redzot, Veimāras konstitūcija bija vairāk rūpējusies par brīvību." Šai pašā sakarā pacēlās neizbēgamais jautājums, kāpēc sešos autoritārās valdības gados nav izstrādāta apsolītā satversme. Uz to Bērziņš aizrādīja, ka īstenībā var runāt tikai par četriem gadiem, jo iestājoties pasaules krizei, par to vairs nevarēja domāt — tā būtu bijusi bēgšana no atbildības. Četri gadi valsts dzīvē nav garš laiks, un prez. Ulmanis domājis, ka jālauj aiztecēt dažiem gadiem, lai ļaudīm piemirstos vecās paražas. Prez. Ulmaņa nodoms nav bijis izveidot mūsu zemē vienas partijas valdīšanas sistēmu, kāda piemīt visām īstenām totalitārām iekārtām.

Daža laba problēma, kas tīri plaši apskatīta diskutējamā grāmatā, tika pārcilāta vēlreiz, jo klātesošie gribēja to dzirdēt no autora paša mutes, piem., par ģen. Baloža un Margera Skujenieka atstāšanos, nesaskaņām ar H. Celmiņu, un vai valdībai vajadzēja piekrist Maskavas ultimātam. Tika jautāts, vai valdībai bijuši zināmi slepenie noliegumi Hitlera, Staļina un rietumvalstu starpā, kas atstāja mūsu zemi „padomju iespaida sfairā." Klausītājiem tā patikās kavēties pie „Labajiem Gadiem," ka Bērziņa grāmatām „Labie Gadi" un „Nesodītais Noziegums," ar autora piedalīšanos. Sanāks

Nedrošais sapnis par Latvijas valsti

JAUNAS LIECĪBAS PAR LAIKU NO 1916.—1918. GADAM ASV

Iepriekšējā latvju cīnītāju paaudze atstājusi immigrācijas preses vēsturē aicinājumu darboties par Latvijas republiku, citiem vārdiem, par Latvijas valsti. Tas notiek jau 1916. gadā, gandrīz veselu gadu ātrāk nekā citur, piem., Maskavas latviešu kolonijā, „Dzimtenes Atbalss" šo jautājumu vēl nedrīkstēja diskutēt. 1916. gadā par Latvijas valsts ideju vēl neskaidrībā bija Šveices latviešu emigranti.

„Amerikas Vēstneša" redakcija uzsāk drošsirdīgu gājienu un aicina arī pārējos latviešus izteikties Latvijas valsts jautājumā. J. Līdumnieks rakstā „Latvijas republika" A. V. 1917. gada 1. janv izsakās pirmais. Te immigrants un cīnītājs ir visai šaubīgs un neticīgs. „Pirmās domas par Latvijas republiku bez šaubām ir radušās vispirms starp ārzemēs dzīvojošiem latviešiem – emigrantiem. Domas par Latvijas republiku, domājams, nenāk no tiem, kuŗi spējīgi pierādīt šādas republikas eksistences iespēju. Liekas, šī skaņa nāk no laudīm, kuŗiem ir dārgi nacionāli centieni un sajūsma par vareno Latvijas uzplaukšanu nākotnē. Mēs nevaram aizmirst, ka, runājot par Latvijas republiku, mēs spēlējamies ar uguni, ar kuŗu ātri vien sevi varam sadedzināt . . ." Autors ir 1905. g. neveiksmīgās revolūcijas iespaidā, jo domā, ka sacelšanās pret krieviem varētu nozīmēt to pašu, ka saka savā rakstā: „Revolūcija ir karš un asins izliešana, bet bez asins izliešanas neviena republika nav nodibināta. Ar ko tad mēs, latviešu republikāņi, karosim? 1905. un 1906. gadā mazliet pakarojām pret vācu muižnieku varmācībām un uz ātru roku mazu laiciņu valdījām gandrīz pār visu Vidzemi, bet tad pret mums tika nostādīti nedaudzi ložmetēji, un mēs sviedām savas vārnu bises kārklos un bēgām krūmos, lai netiktu nošauti kā traki suņi. Mēs, latvieši, nekādu republiku nevaram nodibināt ar varu, un ar labu neviens to nedos . . ." Līdzīgas rindas atrodam arī vēl šai rakstā, kas emigrantam radušās, dzīvojot tālu no tautas lielajās ASV, kur visam citāds mērs un svars. Nepavisam tas nav labvēlīgs ja ir runa par finanču jautājumiem vai drošību. Kas sargās mazo valsti? Līdumnieks cilā sāpīgo jautājumu, kas vēstures mācībā izrādījies visai liktenīgs: „Ja tāda Latvijas republika tiktu atzīta par vajadzīgu, un mēs zinām savu nespēku cīnīties ar kādu lielāku valsti, kuŗa mums uzbruktu, kas tad būs tas, kas mūs aizsargātu . . ?" Šis latvju emigrants, kuŗu tālāk redzēsim kā pašu dedzīgāko Latvijas aizstāvi, rezignēti saka: „Viena alga, lai nāk kas nākdams, mēs zinām to, ka mums neder nodarboties ar slavenām frazēm un tukšām illūzijām par Latvijas republiku". Līdumniekam rezonē arī otrs emigrants — dzejnieks Fricis Freidenfelds, bet tas jau notiek 1917. gadā pēc pirmās marta revolūcijas Krievijā. Viņš rakstā „Pasaules karš un miera izredzes" saka „ . . . . būtu ļoti nelabvēlīgi priekš latviešu kultūras attīstības, ja Kurzeme paliktu vāciešiem un Vidzeme zem krieviem. Latviešiem katrā ziņā vajadzētos palikt zem vienas valdības, lai tā būtu kāda būtu. Sapņot par latviešu republiku, kaut arī aiz neiedomājamiem nolūkiem, ir patiesi naivi . . ." (A. V. 1917. gada 15. aprīļa n-rā).

Vēlākos rakstos atradīsim citādu nostāju, bet šie divi raksti iznīcina, un varētu pat rasties iespaids, ka viņu argumenti un spriedumi būtu iedarbīgi vai pat kavējuši neatkarības domas nobriešanu. Tomēr tā nav. Kā sausā mežā no vienas nieciņas dzirksteles izcelas ugunsgrēks, tā reizēm idejas sasniedz savu kulmināciju, un tās vairs neviens nespēj nodzēst.

Tāds spēks īpaši ir brīvības aicinājumam, ko sajūt katrs tautas individs. Franči un angļi savā presē atzinīgi novērtēja latviešu strēlnieku cīņas un deva samērā plašus aprakstus par latviešiem un citām nekrievu tautām, kas toreiz cīnījās pret vāciešiem. Citas tautas ASV sāka organizēt palīdzību saviem tautas brāļiem Eiropā. Kaŗš saviļņoja iecelotāju masas un atdzemdināja tēvzemes mīlestību. Bija iezvanīts laikmets, kas aicināja ziedošanos dažādos veidos. Kurlī un vienaldzīgi pret to bija latvieši, kas sevi uzskatīja par marksistiem. Tie latviešu starpā diemžēl bija vairākumā, tā ka organizēšanos un ziedošanos tēvzemei veica samērā neliels tautiešu pulciņš lielajās Amerikas pilsētās. Bet viņu degsme bija liela un apbrīnojama, jo kur vien bija tautieši, tur runāja par dzimteni un tās nākotni. Par savu dzimteni neviens vairs nekaunējās, tā bija no pazemojumiem un 700 gadu verdzības godā celta un ar varonības aureolu apjozta.

1917. g. Čikāgā nodibinājās Patriotisks pulciņš, kas deklarē, ka „jārūpējas par latviešu vēsturiskā un ģeografiskā stāvokļa noskaidrošanu kultūrālā pasaulē, jāatbalsta, cik iespējams, tās demokratiskās balsis Latvijā, kuŗas prasa pašvaldību un pašnoteikšanos savā dzimtenes territorijā, jārūpējas par to, lai vietējā sabiedrība (domāts amerikāņi, O. A.) tuvāk iepazītos ar latviešiem . . . " (A. V. 1917. gada 15. apr. n-rs).

Šinī laikā ASV diezgan daudz runā par kopīgas Latvijas un Lietuvas republikas dibināšanu. Tās mērķis būtu nodrošināt nākotnē šīm divām tautām patstāvību. Idejas ierosinātājs lietuvju sabiedrisks darbinieks Dr. Šlupas pat ierodas 1917. g. vasarā Maskavā un apmeklē latviešu sabiedriskos darbiniekus, lai apspriestu šo jautājumu. Kārlis Upītis grāmatā „Pulkvedis Fr. Briedis Golgātas gaitā" raksta par šo gadījumu šādi: „Ap jūlija vidu Amerikas lietuvēšu nacionālo organizāciju uzdevumā bija ieradies Maskavā Dr. Šlupas, lai kopīgi ar latviešu nacionāldemokratu partijas vadošām personām pārrunātu jautājumu par suverēnas Latvijas - Lietuvas republikas proklamēšanu. Šo priekšlikumu nacionāldemokratu partijas centrālā komiteja apsprieda vairākās sēdēs, bet pilnīgu vienošanos tomēr nepanāca un nevarēja panākt, jo nacionāldemokratu partija varēja šinī svarīgā jautājumā rīkoties tikai saskaņā ar pārējām latviešu pilsoniskām organizācijām un zemes padomēm, kur šis priekšlikums nebija pārrunāts. Vairākuma ieskats tomēr bija tas, ka latvju nacionālistu ideāls ir suverēna Latvija, un tikai otrā pakāpē būtu Latvijas - Lietuvas republikas ideja." Par šīs republikas veidu daudz debatēja arī Amerikas Vēstneša redakcija un visumā to nenoliedza. Par šo republikas projektu savā dienas grāmatā izteicies arī dzejnieks Rainis. Daži iebilduši, ka lietuvieši esot ar zemāku izglītību, bet Rainis mierina, ka to var vēl panākt, un latvieši varētu daudz lietuviešiem šinī jautājumā palīdzēt. Daži angļu žurnāli pat jau zīmēja Latvijas - Lietuvas republikas kartes . . . Sāka daži latviešu vīri pat uztraukties, ka lietuvieši gribot asimilēt latviešus, jo viņu esot vairāk kā latviešu, u. t. t. Tas viss nobriedināja domu, ka labāk ir stāvēt par suverēnas Latvijas ideālu. Tomēr Baltijas valstu ūnijas un vienības iecerētājiem šīs kādreizējais projekts neiziet no prāta. Ja tas būtu reālizējies, varbūt drusku citādāks būtu mūsu un mūsu brāļu tautas liktenis. Tautu instinkts jau toreiz nojautis, kas var notikt pēc 1. pasaules kaŗa, kaut toreiz deklarēja, ka šis ir pēdējais kaŗš. Visu neatkarības laiku kā Damokļa zobens karājās pār Baltijas valstīm, kas sargās šīs valstis, ja viens vai otrs „lielais kaimiņš" gribēs tās aprīt. No šī jautājuma izvairījās Francija, Anglija un ASV, kaut mūsu diplomāti mēģināja iegūt kādas noteiktas garantijas.

Osvalds Akmentiņš

LUTERĀŅU FEDERĀCIJAS BIROJS VĀCIJĀ IZBEIDZ DARBU

BIROJA VADĪTĀJS L. PĀVULS PĀRCELTS DARBĀ UZ JERUZĀLEMI

Luterāņu pasaules federācijas birojs Rietumvācijā izbeidz savu darbu. Direktors Laimonis Pāvuls ar Federācijas galvenās pārvaldes Ženēvā rīkojumu pārcelts darbā uz Jeruzālemi. Viņš uz svēto pilsētu devās jau oktobŗa vidū un novembŗa sākumā pārņēma Luterāņu federācijas darbu Jordānā. L. Pāvula uzdevumos ietilps arabu bēgļu aprūpes darbs. Viņam svētajā pilsētā būs jāuzturas vismaz divi gadi.

Luterāņu federācijas darbā Laimonis Pāvuls saistījās pirms 15 gadiem un no sākuma strādāja Hannoverā, bet vēlāk Štutgartē, kur bija Federācijas pēdējais birojs. Tagad starptautiskais birojs Vācijā likvidēts un atlikušo lietu kārtošanu pārņēmusas vācu luterāņu organizācijas. Federācijas birojs palīdzēja izceļotājiem, kad izceļošanas samazināšanās dēļ mazinājās arī biroja darbs, federācija (LWF) izvērsa vispārīgo palīdzības darbu bezdzimtenes ārzemnieku vidū, kur sevišķi L. Pāvuls parādīja savu līdzjūtību.

LWF palīdzības darbu savā laikā izjuta arī latvieši. Federācija atbalstīja veco ļaužu mītnes būvi Inšulu Berchtesgādenā, tāpat arī Vestfāles invalidu mītni un darbnīcas. Ar L. Pāvula gādību palīdzību saņēma arī Minsteres ģimnazija. Federācijas atbalsts bija arī latviešu mācītājiem, jo sedza daļu ceļa izdevumu braukšanai no vienas draudzes kopas uz otru. Arī ev.-lut. draudžu izdevums — Pie svētavota varēja iznākt ar Federācijas palīdzību. Tāpat L. Pāvuls līdzināja ceļu arī ikgadējām mācītāju konferencēm.

VALSTSVĪRS AR SKAIDRU POLĪTISKU DOMU

LIELBRITANIJAS PREMJĒRA PORTRETS AMERIKĀŅU ŽURNĀLĀ

Amerikāņu nedēļas žurnāls „Times" atbild uz jautājumu, kamdēļ konservatīvo partija par savu vaditāju un premjēru izraudzīja augšnama locekli Aleksandru Frederiku Duglasu Hjumu, kuŗš starplaikā jau atteicies no saviem priekštečiem mantotiem tituliem, tagad ir sērs Hjums. Šajā sakarā „Times" citē konservātīvo deputāta Nigela Birča vārdus: „Viņa vienga balainība un domu skaidrība ir nepārprotama un tas ir, kas nepieciešams partijas vadonim."

Amerikāņu žurnāls arī atzīst, ka lords Hjums, kļūdams par ārlietu ministru, īsā laikā izgaismājis visus aizspriedumus, kādi radušies pret viņu, kad premjērs Mekmillens Hjumu uzaicināja par ārlietu ministru Selvina Loida vietā. Toreizējais leiboristu vaditājs Geitskels deklarēja: „Ārlietu ministrs tagad ir tikai lelle." Tāds slēdziens bija gluži aplams.

Hjumam gan nav personīgu ambīciju, kas tik raksturīgas parastā tipa politiķiem, taču viņš ir augstākās kategorijas valstsvīrs. Kad pagājušā gadā jautāja, vai viņš nekad nav domājis būt premjērs, Hjums purinājis galvu un teicis: „Kad es biju iztukšojis pirmo portvīna pudeli, mans tēvs man teica —pats svarīgākais dzīvē ir apzināties brīdi, kad jāapstājas." Taču konservātīvo partijas vairākums, konservātīvo frakcija parlamentā un aizejošais premjērs bija tajos ieskatos, ka lordam Hjumam vēl nav laiks apstāties.

Politiskā darbā no sava mūža 60 gadiem Hjums ir pavadījis 27 gadus. Viņš bijis Kopvalsts lietu sekretārs un tajā laikā, apmeklējot Indiju un pārrunājot Indijas neitrālitātes tendences, uzsvēra: vājums arvien pamudina uz agresiju. Viņš bija arī lordu nama vaditājs, bet tikai retais viņu pazina jau tad kā politisku personību. Tikai nedaudzi pat zināja kā pareizi izrunājams viņa uzvārds. Šī uzvārda izruna nāk vēl no tiem laikiem, kad skotu aristokratija bija iesaistījusies sīvās cīņās ar britiem par Skotijas neatkarību. Kad piektais Duglasas ērls Arčibalds vedis kaujā savus pulkus, kopā ar lordu Homu, pirmais uzsaucis saviem karaviriem, lai tie seko Homam: „A Home! A Home!" Pēdējie tomēr pavēli pārpratuši, domādami, ka jāpamet kaujas lauks un jādodas mājās. Pēc tam, lai novērstu turpmākus pārpratumus kaujas laukā, Home saukts par Hjumu.

Lorda Hjuma priekšteči savu dižciltību ieguvuši ilgās cīņās. Diviem no viņa priekštečiem bijis jāpavada apcietinājumā ilgāks laiks Edinburgas pilī par politiskiem pārkāpumiem, bet trijiem nocirstas galvas. Aleksis Hjums Ītonas kolledžā bijis viens no tolerantākiem, audzinājis un pārējo skolnieku vislabāk ieredzētiem audzēkņiem, kuŗam pašam nav nekādu ambīciju. Oksfordā viņš studēja aristokratiskā Kristus baznīcas kolledžā.

1931. gadā Hjumu ievēl parlamentā Skotijā, Dienvidlanarkas vēlēšanu apgabalā. Tā sākas viņa politiskā karjēra. Iepazīdams Lanarkas ogļraču trūkumu, lords Hjums no konservātīvā aristokrata domāšanas ziņā izvēršas par progresīvu valstsvīru. To viņš cenšas likt lietā, kad kļūst par Skotijas lietu ministru.

1937. gadā premjērs Nevils Čemberlens uzaicina Hjumu par savu sekretāru parlamentā. Viņam arī bija uzdevums sagatavot satikšanos ar Hitleru 1938. g. septembrī Minchenē. Hjums pavadīja premjēru visos viņa apmeklējumos Vācijā un sarunās ar Hitleru. Tamdēļ arī tagad Aleksandrs Hjums aizstāv Čemberlena viedokli un nolīgumu ar Hitleru. „Čemberlens ienīda Hitleru un fašismu," Hjums atzīst, „bet viņš bija pārliecināts, ka Eiropai un Lielbritanijai lielākas briesmas draud no komūnisma."

Otra pasaules kaŗa laikā Hjums nodienēja tikai dažus mēnešus, viņš saslima ar mugurkaula tuberkulozi un pēc tam pavadīja divus gadus gultā ģipsēts. Šajā laikā viņš pamatīgi izstudē Marksa un Ļeņina darbus, lai labāk saprastu Padomju Savienības tālākos politiskos mērķus. Kad ārstiem beigās izdodas izdziedēt Hjumu, viņš sarkastiski teica: „Tas ir pirmais no retajiem gadījumiem, kad ārstiem izdodas politiķim atjaunot mugurkaulu."

Kā zināms, pastāv uzskats, ka politiķi pa laikam ir cilvēki „bez mugurkaula". Kad Čerčils daudzināja premjēru Staļinu par to, ka pēdējais solījies respektēt Polijas robežas pēc kaŗa, Aleksandrs Hjums krasi noraidīja Čerčila uzskatu un nosauca padomju armijas izrīcību „atbrīvotā" Polijā par varas aktu. Drīzi vien notikumi apliecināja, ka Hjumam ir bijusi taisnība, nevis Čerčilam. Hjums nepārtraukti toreiz brīdināja, ka Lielbritanija un Padomju Savienība savā rīcībā vadās no pretējiem uzskatiem, kuŗu gala iznākums būs tikai ilgstošas grūtības, pārpratumi un vilšanās.

Arī vēlāk Hjums nerēķinājās daudz ar Mekmillena pacietīgās samierināšanās politiku. Kad padomju iznīcinātāji Berlīnes gaisa koridorā bija apdraudējuši sabiedroto satiksmi ar Berlīni, viņš nosūtīja uz Maskavu niknu notu un tikai pēc tam par savu soli informēja premjēru Mekmillenu.

No šiem dažiem piemēriem, kuŗi bez šaubām nav vienīgie, redzams, ka Hjums ir pastāvīga, noteikta personība ar skaidriem politiskiem principiem. Vai britu sabiedrība un parlaments, kas apjūsmoja savā laikā Čerčila draudzību ar Staļinu, vēlēsies bez iebildumiem sekot Hjumam, ir vēl jautājums, taču viens ir skaidrs, jaunais Lielbritanijas premjērs nevēlas kapitulēt komūnisma priekšā.

Ko katrs varētu darīt komūnisma apkaŗošanā?

Pad. Savienība propagandai ārzemēs izdodot ap 2 miljardi dolaru gadā. Krietna daļa šīs naudas aiziet dažāda veida un dažādu pasaules valodu literatūras financēšanai. Gandrīz nav tādas problēmas pasaulē, kas nebūtu apgaismota komūnistu interešu labā. Ne tikai komūnistu financētie apgādi, bet arī parastie veikalnieciskie grāmatu apgādi veicina komūnistu inspirētās literatūras iespiešanu un izplatīšanu, domājot par veikalnieciskā viedokli. Tā kāds liels Ņujorkas apgāds pirms kāda laika izdeva Ņikitas kopoto runu tulkojumu angļu valodā, saņemot par to monopōltiesības krievu angļu un angļu krievu lielo vārdnīcu izdošanai un izplatīšanai Sav. Valstīs un Kanadā, un solījumu nepārdot šais zemēs Maskavā iespiestos vārdnīcas lētos izdevumus. Pad. Savienības pastāvēšanas laikā komūnisti iemācījušies nolīgt sev izdevīgus darījumus ar rietumu kapitālistiem.

Lai gan mums, trimdiniekiem, nav ne tādu līdzekļu, ne tādu iespēju kā Pad. Savienībai, tomēr kaut ko mēs katrs varētu šinī virzienā darīt. Gandrīz visām lielākajām pasaules universitātēm ir savas „slavisko studiju" nozares, kas publicē visai vērtīgus pētījumus, kas apgaismo komūnisma īsto būtību. Ir arī diezgan daudz brīvās pasaules grāmatu apgādu, kas publicē vērtīgus pretkomūnistu apcerējumus. Arī apspiesto nāciju zinātnieki, kam izdevies izkļūt brīvajā pasaulē, publicējuši līdzīgus pētījumus. Tāpat komūnistu okupēto valstu politiķi šad tad izdevuši pa grāmatai, kur attēlo savu pieredzi komūnisma īstenošanā. Tā kā tagad šādus pētījumus sacerēt nevar neviens, kam nav aiz muguras vesela institūta personāls, kas veic melno pētniecības darbu, tad tikai retos gadījumos individuāliem pētniekiem bijis iespējams dot patiesi vērtīgus komūnisma apkaŗošanas darbus.

Pretkomūnisma literatūrai ir visai maza nozīme, ja to neizplata plaši un neatlaidīgi, kā to dara paši komūnisti. Te nu mēs katrs varam kaut ko paveikt, ja vien mēs neatlaidīgi pieprasīsim grāmatas, kas apkaro komūnismu. Kam nav iespēju šādas grāmatas pašam iegādāties un dāvāt paziņām šinī kontinentā, tas var tās pieprasīt publiskās bibliotēkās, kas tad būs spiestas šādas grāmatas iegādāties. Tādā ceļā panāksim, lai katrā publiskā bibliotēkā būtu ne tikai komūnistu inspirētie darbi, bet arī tie, kas atsedz komūnistu propagandas īsto seju . . . Neliela piepūle šai virzienā dod visai redzamus panākumus.

Laikraksta slejās tāpēc jau vairākus gadus ievietojam īsus cittautu valodās iznākušo grāmatu apskatus līdz ar to pilnīgiem nosaukumiem, izdevēja nosaukumu un arī grāmatas cenu, lai mūsu tautiešiem šo darbu atvieglinātu, jo ne visiem ir iespējams sekot lielajiem grāmatu plūdiem un no tiem izsijāt grāmatas, kas noderētu komūnisma apkaŗošanai. No mūsu laikraksta īsajiem apskatiem lasītājiem, cerams, būs daudzmaz iespējams spriest par šiem izdevumiem.

A. Kalns

Latvijā atklāti senču kapi

Padomju prese ziņo par ievērojamiem senlietu atradumiem kapukalnā Daugavas labajā krastā, Pļaviņu tuvumā. Līdz šim atklāti 419 apbedījumi, iegūstot vairāk nekā 3.000 senlietu, kuŗu vecums svārstās starp 1,700 un 1000 gadu.

Atraktie ģindeņi rāda, ka cilvēku caurmēra mūžs bijis daudz īsāks nekā mūsu dienās. Tikai retais sasniedzis 60 gadu vecumu. Starp mirušajiem apm. sestā daļa ir bērni.

Kapos atrasti šķēpi, cirvji, zobeni, rotas lietas, bronzas vainadziņi. Kāda vīrieša kapā saglabājušies ar bronzu izrakstīti ādas apavi, sasienami ar ādas siksniņu. Kādā kaŗavīra kapā atrasts milzīgs divasmeņu zobens ar kādu ierakstu, kas vel nav atšifrēts. Atradumi ļauj rekonstruēt vīriešu un sieviešu tērpus 8.—10. g. s. Starp atradumiem ir arī citu zemju senlietas, piem., Rietumeiropas ieroči, Indijas okeana gliemežvāki, krievu krelles.

Apstrādājot galvaskausus un citus kaulus, varēsot noteikt mirušo izskatu un spriest par to etnisko piederību. Domā, ka apbedītie ir Aizkraukles novada letgaļi.

PĀRL BRANDY TAGAD KĻUVIS PAR . . .
PĀRL PIECZVAIGŽŅU BRENDIJU

Tīri tradicionāli, Pieczvaigžņu Brendijs ir augstvērtīgas kvalitātes, ar izcilu garšu un maigumu — pārdošanā par sākotnējām cenām. Tagad iecienītais PĀRL importētais brendijs ir ilgāk nostāvējies balta ozola mucās, kas tam dod jauna veida patīkamu piegaršu un pie tam tagad tas ir apbrīnojami mērenā cenā, jo tā paliek līdzšinējā. Tas ir neapšaubāmi viens no Kanadas labākajiem brendijiem.

LATVIEŠU KLUBS FRANKFURTĒ

Frankfurtē oktobŗa beigās sapulcējās vietējā latviešu grupa un nodibināja šejienes tautiešu klubu, kas turpmāk rīkos regulāras sanāksmes. Pirmās sanāksmes dalībnieku skaits bija Frankfurtes apstākļiem pārsteidzoši kupls — ap 30 ļaužu. Viens šis sapulces iniciātors —Atis Homka sniedza paskaidrojumus par jaunākajiem notikumiem latviešu dzīvē tiklab šai, kā arī viņā pusē. Frankfurtē un tās tuvākajā pakārtnē apzināti tuvu pie 200 latviešu. Tātad ļoti iespējams, ka vietējā kluba sanākojumi var izvērsties par visai iespaidīgiem pasākumiem.

Pirmajā sapulcē tika izraudzīta kluba rīcības komiteja, kuŗā ietilpst: Marija Bacha, Jānis Biriņš, Atis Homka, Miķelis Lizdiks un Vilis Skultāns.

ZIEMAS SVĒTKIEM . .

Pārnesums no 3. lpp.)

„Vectēvs un trīs rieksti", par Ziemas svētku vakaru latviešu ģimenes kalnu būdā — „mūsu pusē", šaipus lielajiem ūdeņiem.

Ar saviem dzejdarbiem šai krājumā piedalās arī Zeltīte Avotiņa, Irma Gubiņa, Dzintars Freimanis u. c. jaunie, no „kanadietēm" Velta Toma un Ingrida Vīksna.

Šai Ziemas svētku grāmatā, kas glīti iesieta un ir 127 lpp. bieza, pirmo reizi ar savām ilustrācijām grāmatu draugus un lasītājus iepazīstina mākslinieks Gunars Pāvuls, tas pats, kas ilustrējis arī Aspazijas dzejoļu izlasi (Ziemeļblāzmas izdoto). Jāsaka, ka šī „priekšā stādīšanās" viņam teicami izdevusies.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

1o. DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS KALENDĀRS

Daugavas Vanagi, sarā

KALENDĀRS
dabūjams par 75 c + 2 c nodoklis.
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATN
123 Huron St., Toronto 2 - B, On

Penma
GP 2-5
APAKŠVEĻA – ZEĶES – T-K

GRĀMATAS SKOLĀM
M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCIBA
Fr. Kurāts — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA
V. Bērziņa - Baltiņa — LATVIEŠU VALODAS MATIKA
Fr. Balodis — SENĀ LATVIJA
E. Klausiņa — BĒRNU DĀRZS
A. Voitkus — TICIBAS MĀCIBA 5 kl.
A. Ozols — TICIBAS MĀCIBA 3 un 4. kl.
K. Valters — TICIBAS MĀCIBA 1.—5. kl.
J. Ezeriņš un J. Grīns — VALODIŅA
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI
DV GRĀMATNIĊA
123 Huron Street, Toronto 2-B,

KAKTIŅ
Velcam visādus transportus ar modernām
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd.

Pērciet paši un dāviniet saviešic sveštautiešiem
Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME
Senātora Thomas J. Dodd ievads.
Grāmata par Latvijas valsts iznīcināša
DAUGAVAS VANAGU GRĀMAT
123 Huron Street, Toronto 2-

SŪTIET SAIŅUS ZIEMSVĒTKIEM
Visas cenas ASV dolaros.
GAĻAS SAIŅI
A–1 2 kg eksporta bekona vai speķa, 1 kg īstās desas, 1 kg cūkas karbonādes vai fileja
A–2 Iepriekšējais dubultots
C–1 1,5 kg sutināta šķiņķa, 0,8 kg īstas dūm 2 kg eksporta bekona vai speķa
C–2 Iepriekšējais dubultots
C–3 2,5 kg speciāli sālīta un žāvēta šķiņķa, 1,5 tināta svaiga šķiņķa, 2 kg īstās dūmdesas, bekona vai speķa
C–4 Iepriekšējais dubultots
SVEŠTKU SAIŅI
22 — 1 kg cukura, 454 gr. kakao, 500 gr. sviest gr rozīņu, 50 gr. Nescafé, 300 gr. šokolāde gr . šokolādes karameļu, 500 gr. biskvīt piparkūku, 240 gr. konfekšu un 20 sveciņu
23 — Iepriekšējais dubultots
24 — 1 kg cukura, 1 kg miltu, 1 kg sviesta, 1 kg 1 kg žāv. jauktu augļu, 1 kg dūmdesas, 500 piņu kafijas, 454 gr kakao, 370 gr biskvītu gr tējas, 340 gr rozīņu, 200 gr šokolādes, 2 karameļu, 20 sveciņu un 60 cigaretu
25 — Iepriekšējais dubultots, + 500 gr riekstu k
15 — 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg žāvētas kau des, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. š des, 200 gr tējas, 454 gr kakao, 100 cigareš gr karameļu
16 — Iepriekšējais dubultots
Pasūtinājumus, uzdodot pilnu vārdu un kā arī adresi un naudas pārvedumu pi
DV SAINĪŠU NODAĻAI —
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.,
Maksājot Kanadas valūtā, lūdzam pierēķināt 7 pību, noapaļojot uz augšu līdz pilnām desm

POLITISKU DOMU

TS AMERIKĀŅU ŽURNĀLĀ

em ka- gurkaula tuberkulozi un pēc tam
omam: pavadīja divus gadus gultā ie-
Pēdējie gipsēts. Šajā laikā viņš pama-
domā- tīgi izstudē Marksa un Ļeņina
lauks darbus, lai labāk saprastu Pa-
am, lai domju Savienības tālākos poli-
pratu- tiskos mērķus. Kad ārstiem bei-
saukts gās izdodas izdziedēt Hjumu,
viņš sarkastiski teica: „Tas ir
savu pirmais no retajiem gadījumiem,
ciņās. kad ārstiem izdodas politiķim
em bi- atjaunot mugurkaulu."
rnā il- Kā zināms, pastāv uzskats,
lī par ka politiķi pa laikam ir
, bet cilvēki „bez mugurkaula". Kad
Alek- Čerčils daudzināja premjē-
ža bi- ru Staļinu par to, ka pē-
audzi- dējais solījies respektēt Po-
u vis- lijas robežas pēc kara, Alek-
ņiem, sandrs Hjums krasi noraidīja
u am- Čerčila uzskatu un nosauca pa-
tudža domju armijas izrīcību „atbrī-
znīcas votā" Polijā par varas aktu. Drī-
zi vien notikumi apliecināja, ka
parla- Hjumam ir bijusi taisnība, ne-
harkas vis Čerčilam. Hjums nepār-
kas vi- traukti toreiz brīdināja, ka Lie-
idams britanija un Padomju Savienī-
kumu, ba savā rīcībā vadās no pretē-
vātīvā jiem uzskatiem, kuŗu gala iz-
pā iz- nākums būs tikai ilgstošas grū-
istsvī- tības, pārpratumi un vilšanās.
lietā, Arī vēlāk Hjums nerēķinājās
u mi- daudz ar Mekmillena pacietīgās
samierināšanās politiku. Kad
Nevils padomju iznīcinātāji Berlīnes
u par gaisa koridorā bija apdraudēju-
i. Vi- ši sabiedroto satiksmi ar Ber-
agata- līni, viņš nosūtīja uz Maskavu
1938. niknu notu un tikai pēc tam
jums par savu soli informēja prem-
viņa jēru Mekmillenu.
saru- No šiem dažiem piemēriem,
rī ta- kuri bez šaubām nav vienīgie,
izstāv redzams, ka Hjums ir pastāvī-
oligu- ga, noteikta personība ar skai-
os ie- driem politiskiem principiem.
jums Vai britu sabiedrība un parla-
rlieci-ments, kas apjūsmoja savā lai-
brita- kā Čerčila draudzību ar Staļi-
d no nu, vēlēsies bez iebildumiem se-
kot Hjumam, ir vēl jautājums,
Jaikā taču viens ir skaidrs, jaunais
lažus Lielbritanijas premjērs nevēlas
mu- kapitulēt komūnisma priekšā.

ētu darīt komūnisma

kaŗošanā?

ndai matas pašam iegādāties un dā-
ardi vāt paziņām šinī kontinentā, tas
šīs var tās pieprasīt publiskās bib-
un liotēkās, kas tad būs spiestas
ātū- šādas grāmatas iegādāties. Tādā
nav ceļā panāksim, lai katrā publis-
ne- kā bibliotēkā būtu ne tikai ko-
in- mūnistu inspirētie darbi, bet arī
istu tie, kas atsedz komūnistu propa-
ras- gandas īsto seju . . . Neliela pie-
oga- pūle šai virzienā dod visai re-
ētās dzamus panākumus.
latī- Laikraksta slejās tāpēc jau
cis- vairākus gadus ievietojam īsus
Nu- cittautu valodās iznākušo grāma-
ika tu apskatus līdz ar to pilnīgiem
tul- nosaukumiem, izdevēja nosauku-
mot mu un arī grāmatas cenu, lai
evu mūsu tautiešiem šo darbu at-
rd- vieglinātu, jo ne visiem ir iespē-
nai jams sekot lielajiem grāmatu
so- plūdiem un no tiem izsijāt grā-
ēs matas, kas noderētu komūnisma
lē- apkaŗošanai. No mūsu laikraksta
bas īsajiem apskatiem lasītājiem, ce-
ie- rams, būs daudzmaz iespējams
us spriest par šiem izdevumiem.
lis- A. Kalns

Latvijā atklāti senču kapi

Padomju prese ziņo par ievē-
rojamiem senlietu atradumiem
vi- kapukalnā Daugavas labajā kras-
er- tā, Plaviņu tuvumā. Līdz šim
di- atklāti 419 apbedījumi, iegūstot
sai vairāk nekā 3.000 senlietu, kuŗu
is- vecums svārstās starp 1,700 un
Ir 1000 gadu.
au- Atraktie ģindeņi rāda, ka cil-
ie vēku caurmēra mūžs bijis daudz
ē- īsāks nekā mūsu dienās. Tikai
i- retais sasniedzis 60 gadu vecu-
rīt mu. Starp mirušajiem apm. ses-
lī- tā daļa ir bērni.
nū- Kapos atrasti šķēpi, cirvji,
ad zobeni, rotas lietas, bronzas vai-
ur nadziņi. Kāda vīrieša kapā sa-
na glabājušies ar bronzu izrakstīti
us ādas apavi, sasienami ar ādas
ns, siksniņu. Kādā kaŗavīra kapā
in- atrasts milzīgs divasmeņu zobens
io ar kādu ierakstu, kas vel nav
e- atšifrēts. Atradumi ļauj rekons-
ēt- truēt vīriešu un sieviešu tērpus
ot 8.—10. g. s. Starp atradumiem
p- ir arī citu zemju senlietas, piem.,
Rietumeiropas ieroči, Indijas
r okeana gliemežvāki, krievu krel-
z- les.
to Apstrādājot galvaskausus un
es citus kaulus, varēsot noteikt
ja mirušo izskatu un spriest par to
r- etnisko piederību. Domā, ka ap-
s- bedīties ir Aizkraukles novada
ā- ietgaļi.

10. DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS KALENDĀRS 1964

Daugavas Vanagi, sasaukšanās!

KALENDĀRS
dabūjams par 75 ¢ + 2 ¢ nodoklis.
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto 2 - B, Ont.

Penmans

GP 2-5

APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

GRĀMATAS SKOLĀM

M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA	$ 1.60
Fr. Kurāts — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	$ 2.20
V. Bērziņa - Baltiņa — LATVIEŠU VALODAS GRAMATIKA	$ 3.00
Fr. Balodis — SENĀ LATVIJA	$ 4.80
E. Klaustiņa — BERNU DĀRZS	$ 1.00
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5 kl.	$ 1.50
A. Ozols — TICĪBAS MĀCĪBA 3 un 4. kl.	$ 1.50
K. Valters — TICĪBAS MĀCĪBA 1.—5. kl.	$ 2.25
J. Ezeriņš un J. Grīns — VALODIŅA	$ 1.00
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI	$ 1.50

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un sveštautiešiem

Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME ..... $ 5.75

Senātora Thomas J. Dodd ievads.

Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto 2-B.

SŪTIET SAIŅUS ZIEMSVĒTKIEM LAIKUS
Visas cenas ASV dolaros.

GAĻAS SAIŅI

A–1 2 kg eksporta bekona vai speķa, 1 kg īstās dūmdesas, 1 kg cūkas karbonādes vai fileja	$ 19.05
A–2 Iepriekšējais dubultots	$ 32.10
C–1 1,5 kg sutināta šķiņķa, 0,8 kg īstas dūmdesas, 2 kg eksporta bekona vai speķa	$ 20.70
C–2 Iepriekšējais dubultots	$ 34.60
C–3 2,5 kg speciāli sālīta un žāvēta šķiņķa, 1,5 kg sutināta svaiga šķiņķa, 2 kg īstās dūmdesas, 3 kg bekona vai speķa	$ 35.60
C–4 Iepriekšējais dubultots	$ 62.50

SVETKU SAIŅI

22 — 1 kg cukura, 454 gr. kakao, 500 gr. sviesta, 340 gr rozīnu, 50 gr. Nescafē, 300 gr. šokolādes, 225 gr . šokolādes karameļu, 500 gr. biskvītu vai piparkūku, 240 gr. konfekšu un 20 svecīšu	$ 16.50
23 — Iepriekšējais dubultots	$ 27.00
24 — 1 kg cukura, 1 kg miltu, 1 kg sviesta, 1 kg rīsu 1 kg žāv. jauktu augļu, 1 kg dūmdesas, 500 gr pupiņu kafijas, 454 gr kakao, 370 gr biskvītu, 100 gr tējas, 340 gr rozīnu, 200 gr šokolādes, 227 gr karameļu, 20 svecīšu un 60 cigarešu	$ 28.00
25 — Iepriekšējais dubultots, + 500 gr riekstu kodolu	$ 49.50
15 — 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg žāvētas karbonādes, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr tējas, 454 gr kakao, 100 cigarešu, 225 gr karameļu	$ 35.50
16 — Iepriekšējais dubultots	$ 63.75

Pasūtinājumus, uzdodot pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī adresi un naudas pārvedumu piesūtīt

DV SAINĪŠU NODAĻAI —
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

Maksājot Kanadas valūtā, lūdzam pierēķināt 7% kursa starpību, noapaļojot uz augšu līdz pilnām desmitdaļām.

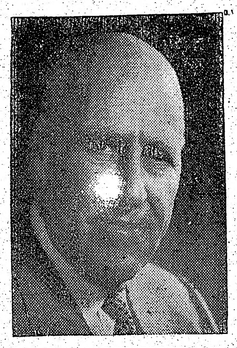

HON. G. C. WARDROPE

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

ONTARIO RAKTUVES ... un JŪS

Katru gadu Ontario izrakteņu rūpniecība dod apmēram 900 miljonu dolaru pieaugumu mūsu ekonomijai. . . un daļa no šiem ienākumiem sasniedz iedzīvotājus tādā veidā, ka pasākumi maksā nodokļus, kuŗus izlieto iedzīvotāju labklājībai.

Raktuvju rūpniecībā Ontario provincē nodarbināti 50.000 Kanadas iedzīvotāju . . . un daudziem tūkstošiem sagādāts darbs netiešā veidā, jo tie ražo mašīnas un darba rīkus, kas nepieciešami raktuvju strādniekiem.

Ontario raktuvju ražojumus Kanadas iedzīvotāji lieto uz katra soļa. Māja, kuŗā jūs dzīvojat, automobilis, ar ko braucat, mājsaimniecības piederumi ir lielā mērā ražoti no minerāliem.

Ir patiesi grūti iedomāties ikdienišķā dzīvē lietojamus priekšmetus, kuŗu sastāvā nebūtu minerālu.

Ontario rūpniecības attīstība un raktuvju strādnieku labklājība ir Ontario Raktuvju departamenta gādībā. Tuvākai informācijai iegriezieties kādā no vietējiem birojiem vai rakstiet:

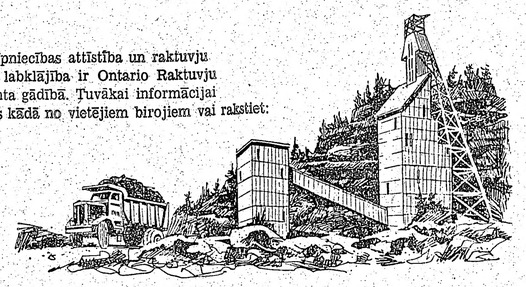

THE ONTARIO DEPARTMENT OF MINES

HON. J. P. ROBARTS
Prime Minister

HON. G. C. WARDROPE
Minister of Mines

PAPILDUS 500 ZIEMSVĒTKU SAIŅU - BEZ PEĻŅAS.

Sakarā ar to, ka mūsu piedāvātie 1000 ZIEMSVĒTKU SAIŅI BEZ PEĻŅAS jau izpārdoti, bet pasūtinājumi un pieprasījumi vēl turpina ienākt, nolēmām piedāvāt vēl PAPILDAM 500 ZIEMSVĒTKU SAIŅUS BEZ PEĻŅAS.

Ziemsvētku sainī No. 1 ietilpst: —
1) 4 jardi smaga rajona 1 kostīmam vai 1 greznam tērpam un jakai, zaļi baltā vai ķiršu baltā krāsā,
2) 3 jardi dubultplatas oderes drēbes brūnā, pelēkā, tumši zilā vai melnā krāsā,
3) 3 jardi ļoti laba poplina baltā krāsā,
4) 1 pāris sieviešu vai vīriešu ziemas zeķu.

ZIEMSVĒTKU CENA par saini No. 1 ir tikai: — Kanadas $ 31.00, ieskaitot visus izdevumus.

Ziemsvētku sainī No. 2 (dubultots sainis No. 1) ietilpst: —
1) 8 jardi smaga rajona 2 kostīmiem vai 2 grezniem tērpiem un 2 jakām, zaļi baltā vai ķiršu baltā krāsā,
2) 6 jardi dubultplatas oderes drēbes pelēkā, brūnā, tumši zilā vai melnā krāsā,
3) 6 jardi ļoti laba poplina baltā krāsā,
4) 2 pāŗi sieviešu vai vīriešu ziemas zeķu.

ZIEMSVĒTKU CENA par saini No. 2 ir tikai: — Kanadas $ 47.50, ieskaitot visus izdevumus.

Ziemsvētku sainī No. 3 ietilpst: —
1) 3 ¼ jarda ļoti laba gabardina vai gluda uzvalku auduma 1 uzvalkam, pelēkā, brūnā vai tumši zilā krāsā,
2) 3 jardi mēteļu auduma 1 vīriešu vai 1 sieviešu ziemas mēteļim, zilā, zaļā, smilšu, tumši zilā vai melnā krāsā,
3) 4 jardi smaga rajona 1 kostīmam vai 1 greznam tērpam un jakai, zili baltā vai ķiršu baltā krāsā,
4) 3 jardi dubultplatas oderes pelēkā, brūnā, tumši zilā vai melnā krāsā,
5) 1 pāris sieviešu vai vīriešu ziemas zeķu.

ZIEMSVĒTKU CENA par saini No. 3 ir tikai: — Kanadas $ 58.00, ieskaitot visus izdevumus.

Ziemsvētku sainī No. 4 (dubultots sainis No. 3) ietilpst: —
1) 6 ½ jarda ļoti laba gabardina vai gluda uzvalku auduma 2 uzvalkiem pelēkā, brūnā vai tumši zilā krāsā,
2) 6 jardi mēteļu auduma 2 vīriešu vai sieviešu ziemas mēteļiem, zilā, zaļā, smilšu, tumši zilā vai melnā krāsā,
3) 8 jardi smaga rajona 2 kostīmiem vai 2 grezniem tērpiem un 2 jakām zaļi baltā vai ķiršu baltā krāsā,
4) 6 jardi dubultplatas oderes drēbes pelēkā, brūnā, tumši zilā vai melnā krāsā,
5) 2 pāŗi sieviešu vai vīriešu ziemas zeķu.

ZIEMSVETKU CENA par saini No. 4 ir tikai: — Kanadas $ 93.00, ieskaitot visus izdevumus.

Uz vēlēšanos nosūtīsim pa gaisa pastu visu audumu paraugus. Lūdzam pieprasīt arī mūsu pilnīgi illustrēto katalogu un JAUNOS ILLUSTRĒTOS KAŽOKU CENU SARAKSTUS (ko varam nosūtīt, sākot ar $50.00, ieskaitot muitas izdevumus).

Visi mūsu saiņi ir garantēti.
NENOKAVEJIET —

NODODIET SAVU PASŪTINĀJUMU JAU TAGAD!

Latvian Section
LITHUANIAN TRADING COMPANY
341, Ladbroke Grove,
London, W. 10.
England.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
liek Jūsu intereses pirmā vietā.
PL 9-0266.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

Meklē māmiņu diviem maziem bērniem.
Zvanīt 239-9386, Toronto.

FRANK VASS
B.A.
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

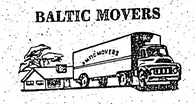

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

SVĒTKU DĀVANĀM SŪTIET UZ LATVIJU
NAILONA KAŽOKUS

Pilna gaŗuma, ļoti silts. Valēja stila ar lielu apaļu apkakli un lielām pieliekamām aprocēm. Satina odere. Pelēkas vai brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US $ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 77.00	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 82.75	svars 4 mārc. 12 unc.

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US $ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 71.40	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 77.00	svars 4 mārc. 12 unc.

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi $ 6.85.
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15

Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS VANAGI" un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet

DV SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont., Canada.

Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

Neaizmirstiet savus piederīgos iepriecināt
ZIEMSVĒTKOS

MĀJTURIBAS SAIŅI

MS–1
770 gr sviesta, 900 gr žāvēta speķa, 1 kg cukura, 960 gr rīsu, 225 gr kakao (5 kg) 15.25

MS–2
770 gr sviesta, 900 gr speķa, 400 gr tauku, 2 kg cukura, 2,28 kg miltu, 960 gr rīsu, 225 gr kakao, 100 gr tualetes ziepju, 450 gr mājturības ziepju (10 kg) 19.80

MS–10
1155 gr sviesta, 2 kg cukura, 1,9 kg rīsu, 930 gr žāvētu augļu, 340 gr rozīnu, 450 gr medus, 450 gr kakao, 1 kg Šveices siera (10 kg) 25.00

MS–3
5 kg cukura, 1,9 kg rīsu, 900 gr mannas, 900 gr kafijas, 225 gr ovomaltina, 770 gr sviesta, 800 gr tauku, ziepju (15 kg) 29.50
siera,200gr tualetes ziepju, 900 gr mājturības 1 kg Edames

MS–4
9 kg cukura, 4,3 kg rīsu, 4,5 kg speķa (20 kg) 31.25

MS–20 ASV $
5 kg cukura, 4,5 kg miltu, 2,9 kg rīsu, 1540 gr sviesta, 1,6 kg tauku, 1,36 kg žāvēta šķiņķa, 450 gr vejas ziepju (20 kg) 34.50

MS–22
4 kg cukura, 3,6 kg miltu, 1920 gr rīsu, 450 gr kafijas, 450 gr kakao, 1240 gr jauktu žāvētu augļu, 340 gr rozīnu, 770 gr sviesta, 800 gr tauku, 1 kg šķiņķa, 800 gr žāvētas desas, 900 gr speķa, 450 gr mājturības ziepju, 200 gr tualetes ziepju (20 kg) 39.50

TAUKVIELU UN GAĻAS PRODUKTU SAIŅI

TG–1
2 kg eksporta bekona, 800 gr kausētu cūku tauku, 1,36 kg čīča šķiņķa (5 kg) 23.25

TG–2
4,5 kg žāvēta bekona, 3,6 kg kausētu tauku (10 kg) 39.00

TG–10
3 kg eksporta bekona, 1 kg šķiņķa, 1,2 kg kausētu tauku, 1925 gr sviesta, 800gr salami desas 10 kg) 37.50

TG–15
5 kg eksporta bekona, 1 kg šķiņķa, 2 kg cūkas fileja, 1,2 kg kausētu tauku, 1925 gr sviesta, 400 gr margarīna, 800 gr salami desas (15 kg) 54.50

SVETKU SAIŅI ASV $

S–1
450 gr konfekšu, 450 gr šokolādes, 200 gr šokolādes biskvītu, 450 gr kafijas, 225 gr kakao, 340 gr rozīnu, 1 kg cukura, 385 gr sviesta (5 kg) 18.50

S–5
450 gr konfekšu, 900 gr dažādu šķirņu šokolādes, 450 gr biskvītu dāvanu kārbā, 900 gr kafijas, 450 gr kakao, 100 gr tējas (5 kg) 24.50

S–2 ASV $
450 gr konfekšu, 450 gr šokolādes, 450 gr kafijas, 450 gr kakao, 340 gr rozīnu, 1 kg cukura, 2,28 kg miltu, 770 gr sviesta, 400 gr tauku, 1 kg žāvēta šķiņķa (10 kg) 27.00

S–10
450 gr konfekšu 900 gr dažādu šķirņu šokolādes, 450 gr biskvītu kārbā, 900 gr kafijas, 450 gr kakao, 100 gr tējas, 930 kg žāvētu augļu,340gr rozīnu, 225 gr mandeļu, 450 gr medus, 960 gr rīsu, 1 kg Šveices siera (10 kg) 33.75

S–3
450 gr konfekšu, 450 gr šokolādes, 900 gr kafijas, 450 gr kakao, 100 gr tējas, 340 gr rozīnu, 225 gr mandeļu, 2 kg cukura, 2,28 kg miltu, 960 gr rīsu, 1155 gr sviesta, 400 gr tauku, 1,36 kg žāvēta šķiņķa, 800 gr dūmu desas (15 kg) 39.50

S–4
450 gr karameļu, 700 gr dažādu šķirņu šokolādes, 900 gr kafijas, 450 gr kakao,100 gr tējas, 930 gr žāvētu augļu, 340 gr rozīnu, 225 gr mandeļu, 450 gr medus, 2 kg cukura, 3,6 kg miltu, 960 gr rīsu, 1155 gr sviesta, 400 gr tauku, 1,36 kg žāvēta šķiņķa, 800 gr dūmu desas, 1 kg Šveices siera (20 kg) 49.50

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM ADRESĒT
DV GRĀMATNICAS SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

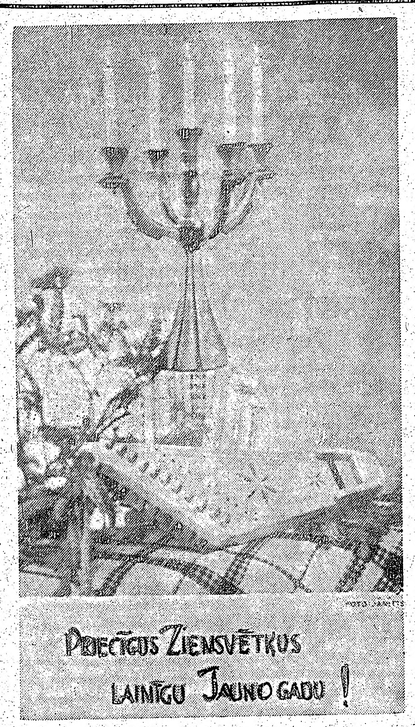

Iegādājieties
DAUGAVAS VANAGU
izdotās
LATVISKĀS ZIEMSVĒTKU APSVEIKUMA KARTĪTES

Tās dabūjamas visās DV nodaļās, apvienībās un kopās, kā arī DV Grāmatnīcā, 123 Hurona ielā, Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Vienā komplektā ir 10 dažādas kartītes — četrkrāsainas, iespiestas uz laba papīra un maksā, ieskaitot aploksnes, $1.25; atsevišķas kartītes — 15 centu. ATKALPĀRDEVĒJIEM ATLAIDE.

Kartītes dabūjamas arī ar angļu tekstu

Vairumtirgotājiem kartītes pieprasāmas pie DV KV Aprūpes daļas vadītāja palīga J. Kleķera, 10 Garnock Ave., Toronto 6, Ont. Tel.: HO 3-9713.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU

JS $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.

Pārējām summām 10 %.

Sūtījumi apdrošināti.

Saņemšana 14—21 dienu laikā.

DV SAIMNIEKU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT
CANADA.

No dzimtenes saņemta sēru vēsts, ka mūžībā aizsaukts mans mīļais vīrs, brālis, mūsu tēvs un vectētiņš
Rankas pagasta Sproģu māju saimnieks

KONRADS TRUMPMANIS

dzimis 1879. g. 18. aprīlī Rankas pag. Jaunkalvos, miris 1963. g. 11. oktobrī Rankas pagasta Sproģos, apbedīts 1963. g. 20. oktobrī Rankas kapos.

Dziļās sērās **SIEVA, MĀSA un BRĀLIS DZIMTENĒ.**

Riti vārpsta pilnu gaitu,
Riti vien un šķetini.
Dievs to zina, kādam mērķim
Būs tavs zelta pavediens.

. . . Nespējām pēdējā brīdī
Tēvam ardievas teikt
MEITA ar ĢIMENI AUSTRĀLIJĀ,
DĒLI ar ĢIMENĒM ASV un KANADĀ.

T. Zieriņš

S. KARFS APSŪDZ

Maskavai ļoti nepatīk, ja Rietumu presē parādās ziņas par brīvības ierobežojumiem Krievijas imperijā. Tā cenšas darīt visu iespējamo, lai radītu iespaidu, ka tur viss ir labākā kārtībā.

Liekas, pašlaik Kremlim sevišķas raizes sagādājuši Rietumu pasaules preses ziņojumi par žīdu vajāšanām Padomijā.

Šai sakarībā tuvākā laikā ASV ieradīsies 17 personu liela māksliniekiu un rakstnieku delegācija, kuŗas uzdevums būšot apceļot šo zemi un „apgaismot" amerikāņu prātus, ka žīdiem Padomijā klājas labi.

Jau ir vērojamas pazīmes, ka tīri gludi šai Kremļa delegācijai neveiksies.

Tā, piemēram, Čikāgā viens no pilsētas ievērojamākiem rabīniem S. Karfs (Samuel Karff) dievkalpojumā savā sinagogā jau ļoti asi uzstājies pret šo delegāciju. Par to ziņo laikraksti.

Rabīns Karfs apgalvo, ka šīs delegācijas sastāvā ir arī Staļina laika čekisti, un sauc vārdā delegācijas dalībnieku Aronu Vergoli (Aaron Vergolis), kuŗš, pats būdams žīds, palīdzējis Staļinam likvidēt žīdu rakstniekus un apkaŗojis žīdu ticību.

Īsi pirms Staļina nāves Vergolis apgalvojis, ka stāsti par žīdu rakstnieku likvidēšanu esot izdomāti, bet pēc Staļina miršanas pats Chruščevs apliecinājis, ka tā tomēr ir patiesība.

Rabīns Karfs saka, ka šāda cilvēka sūtīšana delegācijā ir izsmiekls, un prasa atļaut amerikāņu delegācijai doties uz Padomiju pārliecināties uz vietas par žīdu reliģiskām vajadzībām.

Viņš arī atgādināja, ka Padomijā pēdējos trīs gados slēgtas 396 sinagogas. Pašreiz visā Padomijā vēl palikušas 95 sinagogas, kaut tur dzīvo 3 milj. žīdu. Nesen slēgta pēdējā sinagoga Minskā. Turienes 50.000 žīdiem nav vairs nevienas vietas, kur pulcēties pielūgt Dievu.

Noslēgumā rabīns Karfs apgalvojis, ka neviens nevarot palikt kluss un atļaut Maskavai domāt, ka „mūs var apmierināt ar šīs rūpīgi sastādītās delegācijas svētulīgiem apgalvojumiem."

Akadēmiskās organizācijas konkordijas ZELMENIS goda biedrs

Prof. Dr. agr.

PĀVILS KVELDE

miris 1963. g. 6. oktobrī Latvijā,
apglabāts 10. oktobrī Meža kapos.

Mīļā piemiņa paturēs:

KONKORDIJAS ZELMENIS saime.

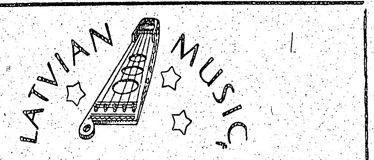

Gustav III väg 61 · Bromma · Sweden

JAUKAS UN VĒRTĪGAS

ir Latvian Music skaņu plates. To starpā atradīsit piemērotas kā savējiem, tā citiem — bērniem un pieaugušiem, latviešiem un cittautiešiem. Dāviniet mūsu skaņu plates, tās iepriecinās katru!

Pārstāvis: DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Str.,
Toronto 2-B, Ont.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

PROGRAMMA BALTIEŠU SPORTA SVĒTKIEM KANADĀ

Priekšsacīkstes jaunatnes basketbolā, latvieši un igauņi piekt-dien, 22. novembrī, plkst. 8 vak. Toronto Centrālā YMCAA, 40 College Street.

Priekšsacīkstes vīriešu basketbolā, latvieši un igauņi sestdien, 23. novembrī, plkst. 5 p. p. Centrālā YMCAA.

Fināli: St. Michael's vingrotavā, St. Clair un Bathurst ielu stūrī, svētdien, 24. novembrī.

Jaunatnes volejbols, latvieši un igauņi, plkst. 10.00.

Sieviešu volejbols, latvietes un lietuvietes, plkst. 11.00.

Vīriešu volejbols, latvieši un igauņi, plkst. 12.00.

Jaunatnes basketbols, igauņi un uzvarētāja vienība priekšsacīkstēs, plkst. 1.30 p. p.

Populāra igauņu sieviešu vingrotāju grupa, plkst. 3.00 p. p.

Sportistu parāde, plkst. 3.30 p. p.

Vīriešu basketbols, lietuvieši un uzvarētājs priekšsacīkstēs, plkst. 4.00 p. p.

Paredzēta arī bērnu tautisko deju grupu dejas.

Apbalvoti sportisti

Katru gadu Latviešu sporta apvienība Kanadā par izcilām sekmēm, sasniegumiem un stāju apbalvo dažus sportistus. Šo apbalvojumu var saņemt par trijiem gadiem reizi un pēdējā valdes sēdē LSAK nolēma par sekmēm 1963. gadā balvas piešķirt: Andrejam Richteram, kā izcilam all-round atlētam, basketbolistam Egīlam Petmanim, volejbolistiem Ivaram Lejam un Laimdotai Morusei, vieglatlētam Jurim Zivtiņam (Otava), futbolistiem Austrim Liepam un Aleksandram Kudrašovam, galda tenisistei Veltai Ādminei.

Apbalvošana notiks LSAK un visu trīs Toronto latviešu sporta klubu kopīgi rīkotā apbalvošanas vakarā, 23. novembrī, Ungāru zālē, Toronto. Šim sarīkojumam visas ieejas kartes jau izpārdotas.

Nesenā Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē sanāksmē Klīvlendā ar LSP Lielām nozīmēm apbalvoja Kanadas izlases volejbolistu un galda tenisistu Laimonu Eichvaldu un sporta darbinieku Arnoldu Grīnbergu. Arī viņi saņems apbalvojumus šajā vakarā.

PAR VIETU VĀRDU . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

pilsētām Ņūbransviku un Īstbransviku un vēl daudzām citām. Kāpēc šo vietu vārdu rakstībā pielietojam dažādus principus, lai gan patiesībā jāsaka, ka nav ievēroti nekādi principi? Vai tāpēc, ka South un North mums latviešu valodā pēc skaņas grūti uzrakstīt?

Ap 100 jūdzes no Ņujorkas atrodas kalni, ko atkal es nezinu latviešu valodā apzīmēt: rakstu Katskilu kalni, citur redzu tos uzrakstītus kā Katskiļu kalnus bet man liekas, ka pēc izrunas tos labāk apzīmēt par Keckilu kalniem. Bet tikai dažas desmit jūdzes no Ņujorkas ir kalni, ko apzīmēju par Lāču kalniem, kaut arī tikpat labi tos varētu saukt par Bēra kalniem.

Lai mans sajukums būtu lielāks, tad atrodu vēl citas neatrisināmās mīklas. Ārpus Ņujorkas pilsētas ir Longailenda, ko dažkārt sauc arī par Garo salu vai vienkāri Salu un te atrodas pilsēta Port Vašingtona. Angliskā rakstībā abas vietas raksta divos vārdos, kāpēc latviski ir Longailenda un Port Vašingtona, bet nav apzīmētas pēc vienas principa. Pat Ņujorka un Ņudžersija oriģinālrakstībā ir divos vārdos. Floridā ir ievērojama peldvieta, ko apzīmēja Latvijas laikā kā Miami, tagad pēc izrunas būtu apzīmējama par Maiēmi. Vai būtu jāraksta Klīvlenda vai Klīvlande.

Liekas, mazāk neskaidrības ir Kanadas vietu vārdu rakstībā, jo te mazāk salikteņu. Gan nekur neesmu citādi redzējis latviski rakstām, kā tikai Jaunskotija, kaut pēc izrunas tā būtu rakstāma. Nova Skouša. Baltu filologiem vajadzētu izstrādāt kādus valodas principus šo svešo vietu vārdu rakstībai. Ir tiešām grūti bez sirdsapziņas pārmetumiem uzrakstīt šos vietu vārdus. Kādreiz dzirdēja, ka šāda veida rakstības noteikumus filologi paredzējuši izstrādāt, bet varbūt tas palicis tikai projekts.

Tā tagad dzīvoju Jaunjorkas pilsētā, kas atrodas Jaunjorkas pavalstī, kur kaimiņos ir Jaundžersija un Jaunanglijas pavalstis.

Ezītis

UZLIESMOJIS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

kad oficiāli kļuva zināma prof. Barghorna apcietināšana, amerikāņi paziņoja drastiskus kustības brīvības ierobežojumus Bulgārijas, Rumānijas, Čechoslovakijas un Polijas diplomātiem. Komūnistu diplomātu kustības brīvības ierobežošanu esot izcinījusi Sav. Valstu aizsardzības ministrija, pasvītrojot, ka Austrumeiropas satelītvalstu diplomātiem parasti bez oficiāliem, arī esot vēl daudz citi uzdevumi, kas varot apdraudēt Sav. Valstu drošību.

Arī Apvienotās Nācijās atmosfaira strauji mainījusies, salīdzinot ar septembŗa mēneša beigu posmu, kad pasaule cerēja uz aukstā kaŗa izbeigšanos, atomieroču aizliegšanu un pat vispārēju atbruņošanās līgumu. Zīmīga pašreizējai situācijai ir kāda vārdu izmaiņa Apvienoto Nāciju politiskā komit. Runājot par atbruņošanos, Francijas delegāts aizstāv Parīzes - Bonnas sadarbības paktu; krievs Novikovs aizrāda, ka Francija kļuvusi neizprotami draudzīga ar kādu valsti, kas nogalinājusi miljoniem franču un izpostījusi viņu zemi. Franču delegāts atbild ar uzbrukumiem krievu draudiem aptuvēt satiksmi uz Rietumberlīni un prasa vācu tautai pašnoteikšanos. Iejaucas britu delegāts vaicādams, vai krievi gribot izbeigt auksto kaŗu vai ne. Atbilde, protams, nav nepieciešama. Draudzīgo pārrunu noslēgumā vārdu ņem Sav. Valstu delegāts Stīvensons, kas saka, ka Padomju Savienības uzbrukumi Bonnai ir mērķēti uz Ziemeļatlantijas organizāciju — kas būs nomodā tik ilgi, kamēr pastāvēs tās briesmas, kuŗu novēršanai šī organizācija tika radīta.

Pašreizējie Padomju Savienības naida uzplūdi pret Bonnu nav gluži bez iemesla. Vācieši mēģina pārliecināt Rietumu sabiedrotos nepārdot krieviem labību bez politiskām koncesijām. Bet tik stipru mugurkaulu Rietumi vēl nav izaudzinājuši.

Pagājušās nedēļas nogalē Kremlis atrada par prātīgāku diekties Vašingtonas spiediena priekšā, atbrīvojot apcietināto amerikāņu profesoru. Atgriezies Ņujorkā, pēdējais katēgoriski noliedza, ka būtu nodarbojies ar spiegošanu un izteica aizdomas, ka viņa patiesie apcietināšanas iemesli nekad netiks atklāti.

BALTIJAS VALSTU SAIMNIECISKĀ NOZĪME

Jau agrāk ziņojām par Maskavas nodomu apvienot Igauniju, Latviju, Lietuvu un Kaļiningradas apgabalu (Austrumprūsijas ziemeļdaļu) vienā saimnieciskā apgabalā, lai sekmīgi veiktu savu rusifikācijas politiku. Padomju presē atrodam interesantus skaitļus par šo projektu. Jaunais „Padomju rietumu saimnieciskais apgabals" aptver 174.000 kv. km., tā iedzīvotāju skaits ir 6.257.000. Tā platība ir 0,78 proc. no visas Padomju Savienības territorijas, tur dzīvo 2,86 proc. no Padomju Savienības iedzīvotāju skaita un apm. 3 proc. no padomju darba spēka.

Okupēto Baltijas valstu rūpniecības produkcija ir relātīvi vēl ievērojamāka. Šīs valstis dod 8 proc. no Padomju Savienībā ražoto preču daudzuma, 8,9 no papīra produkcijas, 16 proc. — no visas Padomju Savienības radio produkcijas, 17,3 proc. no veļas mašīnu produkcijas, 25,9 proc. — no dzelzceļa pasažieru vagonu produkcijas un 47,8 proc. — no automatisko telefona staciju iekārtu produkcijas. Arī mēbeļu rūpniecība Baltijas valstīs ir daudz augstāk attīstīta nekā Padomju Savienībā.

LATVIJAS BRĪVVALSTS

(Pārnesums no 1. lpp.)

neatstāts, uz man nezināmiem laikiem.

★

Volchovas purva auglīgajā dalā — Volchovas parkā, asā stiebru zālē, kas bija gandrīz divu vīru garumā, bija jau vēju noguldīta pārveidībai un izdvesa spēcīgu trūdu smaku. Klāt bija 18. novembris un mūsu brīvvalsts svētku diena, un imantiešiem svētku norises kārtība jau bija zināma. Svētku runai bija paredzētas piecas minūtes, ar sākumu tieši pulksten 12. Šaskaņā ar svētku norises noteikumiem vienību komandieri ar busoles palīdzību noteica virzienus uz Latvijas zemi, lai svinīgajā klusuma brīdī visu skati būtu vērsti tieši virzienā uz tēvu zemi. Vietās, kuŗas bija segtas no ienaidnieka zemes novērošanas, bija uzvilkti gan lieli, gan mazi mūsu nacionālie valsts karogi, un tie bija vai pie ikviena bunkura. Ar katru mirkli tuvojās divpadsmitā stunda, un pacilāts saviļņojums cēla krūtis spēcīgiem elpas vilcieniem, tā ka sarunājoties dažam drebēja balss. Grupu komandieri un ieroču priekšnieki raudzījās pulksteņos. Tad pulksteņi 12. Ļaudīm acīs asaras, un kā ar kādas mūžības rokas mājienu viss visā pulka plašajā frontē uz mirkli apklusa un tanī pašā sekundē atskanēja briesmīgs uguns brāziens. Tad viss sastinga atkal klusumā un roku pie cepures viss pulks stāvēja, pagriezts ar muguru ienaidniekam, bet skatu virzienā uz tēvu zemi. Lielais klusuma brīdis ilga divas minūtes. Tad atkal pēkšņi atskanēja jauns uguns brāziens pa iepriekšējiem mērķiem, un svētku runa Latvijas brīvvalstij Volchovas purvā bija izskanējusi gluži bez viena vārda.

Svētku runas laikā pulka vadība ar vienību pārstāvjiem, egļu zaru vainagiem un vienību tēvu zemes smilts urnām, cirstām Volchovas baltajā bērzā, atradās Volchovas Brāļu kapos. Pēdējam uguns brāzienam izskanot, Brāļu kapos pēkšņi sacēlās īsa, milzīgi spēcīga vētra. Tā saķēra kritušās sausās lapas, pacēla tās gandrīz stāvus gaisā un aiznesa Latvijas virzienā. Klātesošie klusēdami skatījās dabas parādībā, bet kāds bijīgā balsī teica: „Vai tiešām šīs zemes pelni dodas līdzi atbrīvotajām dvēselēm uz tēvu zemi, pametot šeit tikai trūdu dvašu?"

Imantas sētā nebija līdzekļu sarīkot svētku mielastu, apsveicējiem pasniedza tikai vīnu kādā traukā. Kad iestājās vakars un Latvijas karogi bija nolaisti, komandieris atstāja Imantas sētu un devās uz Tukuma sētu, kur namatēvs bija sarīkojis svētku mielastu. Uz savu roku rīkoti mielasti bija vairākās sētās. Nakts frontē pagāja mierīgi. Ienaidnieks, redzams, bija lielā neziņā.

✈

Savu pēdējo svētku runu teicu Kopenhāgenā. Galīgi sagrauzts, ar dziļām skumjām dvēselē un dumpīgu sirdi ceļoju no Kopenhāgenas uz Malmi pāri rudenīgi satrauktajai jūrai, lai gar tās krastu augstāk un augstāk uz ziemeļiem, tuvāk un tuvāk polārlokam, palikot Volchovas augstumā, Aglonas Dievmātes redzēšanā ar Latvijas brīvvalsts kiršbrūno - balto - kiršbrūno karogu, kas šodien pārklāj zelta krustu zilajā fonā, klausītos, kā gaŗajās naktīs, milzīgajā saltumā polāros ledus kalnos kāvi kaļ vērtas tēvu zemes un cilvēku brīvībai.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos. Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja draudzes baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Sestdien, 23. novembrī, plkst. 7,30 vakarā komponista Jāņa Norvila jaundarbu vakars.

24. novembrī plkst. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris. Prāv. B. Fedders un māc. A. Cops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

24. novembrī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

24. novembrī plkst. 2,30 pēc p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu un Svētdienas skola.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

24. novembrī plkst. 5 p. p. Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

NORANDA

Norandas latviešu draudzes Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums 24. novembrī plkst. 4 p. p. United Church baznīcā. Prāv. A. Skrodelis.

VIRDŽINIJTAUNA

Virdžinijtaunas latviešu draudzes Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums 24. novembrī pl. 1 p. p. anglikāņu baznīcā. Prāv. A. Skrodelis.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

1. decembrī plkst. 2 p. p. dievkalpojums, māc. J. Praulipā.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma Street, Vancouver 8, B. C., telef. 224-5195. Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

24. novembrī plkst. 3 p. p. Mirušo piemiņas dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Dievgaldniekiem iepriekšēja pieteikšanās pie mācītāja. Svētdienas skola.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Vojtkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa

20. novembrī plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

24. novembrī plkst. 9,30 no rīta dievkalpojums angliski. Plkst. 1,30 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; Svētdienas skola; iesvētību mācība.

1. decembrī plkst. 1,30 p. p. 1. adventa svētdienas dievkalpojums.

Māc. Vlesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

24. novembrī, plkst. 2 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

Swiss Canadian Meat & Sausage veikals

1622 Bloor St., W., Toronto. LE 3-7336

Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķiŗņu desas, uzkožamos, delikateses. ● Tāpat liela saldumu izvēle. ● **Laipna apkalpošana.**

Runājam vāciski.